

J. Kleijne

ARBORICULTURA

ORGAAN VAN DE VERENIGING
VAN OUDLEERLINGEN EN LEERLINGEN DER
RIJKSTUINBOUWSCHOOL TE BOSKOOP
OPGERICHT 3 DECEMBER 1906 TE BOSKOOP

NOVEMBER 1948

EXTRA FEESTNUMMER

50 JAAR R.T.S.
40 JAAR ARBORICULTURA

DE HERDENKING VAN HET VIJFTIG-JARIG BESTAAN VAN DE RIJKSTUINBOUWSCHOOL.

Ere-Comité:

- Ir. C. Staf, Directeur-Generaal van de Landbouw, Voorzitter.
 Ir. A. W. v. d. Plassche, Directeur van de Tuinbouw.
 Ir. F. W. Honig, Inspecteur van het Tuinbouwonderwijs.
 Mr. Dr. E. P. Verkerk, Burgemeester van Boskoop.
 G. J. van Noordt, Voorzitter van de Commissie van Toezicht.
 P. A. Colijn, Oud-Burgemeester van Boskoop, Ere-lid van Arboricultura.
 Ir. C. Moerlands, Oud-Directeur der School, Ere-lid van Arboricultura.
 J. G. Ballego, Oudste Oud-leraar der School.
 Dr. Ir. I. Rietsema, Directeur R.K. Tuinbouwschool te Breda, Ere-lid van Arboricultura.
 K. Perk, Oprichter en Ere-lid van Arboricultura.

In de geschiedenis van Boskoop zijn verschillende personen naar voren gekomen, die door de jaren heen grote voorstanders waren van het tuinbouwonderwijs. Zij hadden, wat Boskoop betreft, in het bijzonder de algemene ontwikkeling van de boomkwekerij voor ogen. Het waren stille, maar werkzame personen, wier streven uiteindelijk bekroond werd, waardoor wij thans in de gelegenheid zijn het 50-jarig bestaan der Rijkstuinbouwschool te herdenken. Namen als K. J. W. Ottolander, A. Koster, Mz., C. de Vos, D. A. Koster, Adr. van Nes en C. B. Lünemann zijn niet in de geschiedenis verloren gegaan.

Zij hebben van het Rijk en de Gemeente steun gekregen voor hun ideeën en zo kwam in 1898 de Rijkstuinbouwwinterschool tot stand.

De R.T.W.S. begon onder moeilijke omstandigheden, maar slaagde erin, door goede leiding zich steeds verder te ontwikkelen. Zij werd tenslotte een school met een tweejarige cursus, vooraf gegaan door één jaar voorbereiding. Het later toegevoegde onderwijs in de Indische cultuurs bracht een grote opleving en uitbreiding met zich mede.

In de loop der jaren hebben velen tot deze ontwikkeling medegewerkt. Van het Rijk noemen we hier de heren F. B. Löhnis, Dr. P. van Hoek en Dr. K. v. d. Zande. Onder burgemeester E. C. de Groot van Embden werd de School opgericht; deze had zitting in de eerste Commissie van Toezicht. Burgemeester Colijn gaf gedurende zijn Boskoopse ambtsperiode steeds zijn steun. In de Commissie van Toezicht zien wij ook vele namen van personen, die allen hun deel hadden in de geschiedenis van de School:

E. G. C. de Groot v. Embden	P. Hooftman
J. Maarschalk	Adr. van Nes
P. A. Ottolander	P. A. Colijn
D. A. Koster	T. Wezelenburg
J. W. E. Ebbinge	A. Koster, Mz.
J. H. Otto	J. Walraad
Prof. Dr. J. Ritsema Bos	Chr. Rupke
C. B. Lünemann	G. Pannebakker
	B. B. C. Felix.

Ir. C. H. Claassen was de eerste Directeur en had de moeilijke taak om de school door de eerste jaren heen te brengen. Op hem volgde Ir. C. Ph. Moerlands, die vele jaren lang

de school met grote kracht leidde en haar dan ook tot grote bloei zag komen. Een groot aantal leraren gaf in die vijftig jaren zijn beste krachten: Dr. L. Vuyck, J. Vellinga, Dr. H. J. Taverne, J. W. E. Ebbinge, J. F. Wilke, C. L. J. Schaum, J. G. Ballego, J. C. de Bruin, A. M. Sprenger, K. Volkersz, J. Kimmerer, W. L. Thieme, Chr. Kok, M. v. d. Broek, W. v. d. Schans, Dr. Ir. I. Rietsema, B. J. Lemkes, B. Raptchinsky, J. Bernström, C. H. B. Lombar Petri, P. Vermeulen, J. J. van Eupen, Dr. Hylkema, Drs. C. Brakman, W. Meyer, Ir. J. E. W. Ignatius, Ir. H. A. B. Bünemeyer, G. v. d. Veen, A. Frank, A. J. Koens, D. Koelewijn, B. v. d. Steenhoven, Dr. B. K. Boom, Ir. W. Nieuwdorp, W. van Gelderen, W. S. Olthoff, Ir. A. J. Ophoff, P. Hasselman, G. Bleeker, A. v. d. Laan.

Als amanuensis waren werkzaam de heren: K. Hemelop, K. Boersema, A. J. v. d. Leur, H. Abcouwer, A. Meynen, J. ter Laak.

Zij allen werkten mede voor de school en in het belang van de honderden leerlingen, die thans over de hele wereld verspreid zijn en bij het lezen van deze regels hun gedachten even bij de school zullen hebben om de verschillende docenten voor zich te halen.

In het jaar van het jubileum komen weer andere namen naar voren van diegenen, die tegenwoordig hun krachten wijden aan de R.T.S.

Reeds vele jaren geeft Ir. A. W. van de Plassche zijn volle belangstelling aan het onderwijs, staande direct onder de Directeur van de Landbouw, Ir. C. Staf. Als inspecteur van de tuinbouw en het tuinbouwonderwijs stond Ir. v. d. Plassche in direct contact met de Commissie van Toezicht en de School. Sinds enige jaren is hij Directeur van de Tuinbouw en loopt het eerste contact over Ir. F. W. Honig, thans inspecteur van het tuinbouwonderwijs.

Het tegenwoordige College van Burgemeester en Wethouders, de heren Mr. Dr. E. P. Verkerk, burgemeester en wethouders A. P. van Nes en Mr. J. F. Taat en secretaris W. Trapman, houden als vertegenwoordigers der Gemeente, welke eigenaresse is van het gebouw, de zaken van de R.T.S. gaande. Mr. Dr. E. P. Verkerk heeft zitting in de Commissie van Toezicht.

De Commissie van Toezicht bestaat verder uit de heer G. J. van Noordt, die de heer J. W. E. Ebbinge, na vele jaren als voorzitter opvolgde. De heer B. B. C. Felix, die ook lange tijd als secretaris-penningmeester optrad, werd opgevolgd door Th. Brans, S. G. A. Doornbos, H. Roeters van Lennep en A. N. Ballego maken reeds diverse jaren deel uit van de Commissie, terwijl G. H. Slootjes in later jaren de plaats innam van J. H. Otto.

Thans zien we sinds 1939 als Directeur Dr. E. F. Jacobi met als Onderdirecteur de heer W. Vijgen. Het huidige lerencorps is zeer uitgebreid en bestaat uit de heren:

B. Kremer (sinds 1917)	P. C. Weyman (1947)
Drs. P. J. S. v. Dijk (1943)	J. P. v. Alff (1946)
P. den Hartog (1946)	C. van Elk (1947)
J. J. Schipper (1946)	A. Schuit (1937)
Ir. L. H. Vreeling (1947)	J. Zwartendijk (1941)
Ir. J. Doorenbos (1948)	A. G. de Ruyter (1945)
Ir. E. E. Harmsen (1932)	P. H. v. Ulden (1948)
A. J. v. d. Graaf (1945)	J. Meyers (1948)
J. H. v. Koolwijk (1946)	P. J. Wever (1948)

Als amanuensis-conciërge fungeert de heer G. Bekker, terwijl de heer N. C. den Uyl de administratie voert.

VIJFTIG EN VEERTIG.

Een halve eeuw R.T.S. en vier maal tien jaar Arboricultura, daarom vieren wij feest, daarom verschijnt dit feestnummer ter inleiding van twee goede dagen. Twee dagen, waarop men zal spreken van al diegenen, die de school bezocht hebben, ze voor een deel ook wel persoonlijk zal zien, twee dagen van vrolijke feestviering door leerlingen, oud-leerlingen en belangstellenden.

Vijftig jaar is een lange tijd. Honderdduizenden voetstappen hebben de twaalfhonderd oud-leerlingen in het Reyerskoop afgelegd. Uren van gezelligheid heeft Arbori aan de leden gebracht. De Tuinbouwschool is gegroeid van een eenvoudige wintercursus tot een instituut, dat in Amerika zeer zeker de naam „college” zou dragen. Evenals op inrichtingen van hoger onderwijs zijn er tradities en legenden omtrent leraren en vroegere leerlingen. Dit alles willen wij herdenken op onze „Dien”.

Velen, die ver van huis zijn, zullen met ons die dagen herdenken. Op de redactietafel liggen brieven uit verre landen, die spreken van heerlijke jaren, in Boskoop doorgebracht, brieven, waarvan wij er een aantal afdrukken en die stuk voor stuk aantonen, hoe de Tuinbouwschool voortleeft in de harten van zeer velen: Oud-leerlingen der R.T.S.: een broederschap, meer dan duizend man sterk; het zegel op dit verdrag van verbondenheid is het lidmaatschap van Arbori. Het geeft aan hen, die dit feest organiseren en ook aan de school, een gevoel van zelfvertrouwen, te weten, vrienden te hebben over de zeeën. Laat ons de band bewaren en blijven versterken, de band, die strekt over de politieke grenzen, die bestand is tegen de wrede gebeurtenissen in dit tijdsgewricht en tegen alle politieke invloeden.

Vrienden, die dit leest, onder tropenzon of in de Poolnacht, oud-leerlingen, Arbori-lid of niet, die dit blad ontvangt in Uw huis of bungalow, van een postbode met zeer weinig kleren aan of geheel in bont gehuld, aan U allen een hartelijke groet en de beste wensen voor de toekomst! Voor U, die niet kunnen komen, is dit feestnummer speciaal samengesteld; moge een ieder er het zijne in vinden, er vele oude kennissen in ontmoeten en even denken aan het jubilerende tweetal: De Tuinbouwschool en Arboricultura!

Aan allen, die wel kunnen komen, een hartelijk welkom! Mogen het er velen zijn! Boskoop staat voor U klaar. De jubilerende school, Arboricultura en het Gemeentebestuur, zij wachten U!

H.

DE VOORZITTER.

Zelf zou hij het vast niet willen, dat er woorden aan hem werden gewijd, maar toch wil ik het doen. Als alles rolt en loopt op de herdenkingsdagen, dan spreekt alles, zonder de andere bestuursleden tekort te doen, van Theo. Het is Brans, die het leeuwen-aandeel van de organisatie op zich heeft genomen en alweer Brans, die nog even hier of daar heen moest om een van die lastige dingen te overwinnen, die een soepel verlopen van alles in de weg stond. Ook is het Brans, die zich de medewerking van instanties en autoriteiten wist te verzekeren. Wie met hem heeft samengewerkt, kan slechts één ding zeggen: Arbori kan trots zijn op zulk een voorzitter; waar zovelen zich aan hun plichten onttrekken, is het goed, zo'n man in ons midden te hebben. Dat wij hem nog zeer lang mogen hebben is ons aller wens. Proficiat, Theo!

H.

R.T.S. EN ARBORICULTURA.

Reeds een jaar na het begin der eerste lessen aan de Rijks-Tuinbouw-Winterschool werd als eerste leerlingen-vereniging een debating-club opgericht. Dezer dagen sprak ik een oud-leerling van het eerste eind-examen, iemand van misschien bijna zeventig jaar, die mij met smaak vertelde van het feest, ter gelegenheid van het eerste eind-examen, de eerste uitvoering door leerlingen gegeven!

Tussen 1900 en 1906 werden pogingen tot oprichting van een vereniging gedaan, evenwel zonder resultaat. Pas op 3 December 1908 werd door een sociëteit de grondslag gelegd voor een vereniging, die kort daarna de naam „Arboricultura” kreeg.

Het ledental was vanzelf niet groot, immers, elk jaar vertrokken oud-leerlingen, maar er traden steeds nieuwe leerlingen toe. Hoewel door verschillende oorzaken het contact met oud-leerlingen verloren ging, bleef er een kern bestaan, die de zaken gaande hield en hier noemen wij met ere de naam van Nico Weyer († 1948).

In 1916 was de belangstelling voor de vereniging zodanig gedaald, dat besloten werd, de vereniging tot nader order op non-actief te stellen. Toen in 1923 het 25-jarig bestaan van de school zou worden herdacht, blies Weyer met groot enthousiasme Arbori nieuw leven in: oud-leerlingen werden opgetrommeld, leerlingen opgezweept en het zilveren feest der R.T.S. werd op grootse wijze gevierd.

Door de hechte samenwerking Arbori-Weyer bleven de regelmatig gehouden reünies trefpunten van oud-leerlingen en de leerlingen zorgden voor gezellige dagen. Velen zullen zich de luisterrijke viering van het 40-jarig bestaan der school herinneren.

In 1939 werd op indrukwekkende wijze afscheid genomen van Directeur Moerlands, die steeds een steun voor Arbori was geweest. Tegelijkertijd werd de huidige Directeur, Dr. Jacobi verwelkomd. Spoedig bleek, dat de directeurswisseling geen verandering bracht in de goede samenwerking tussen School en Arbori.

De oorlog kwam, de bezetting, de Duitsers. De autoriteiten wroetten in R.T.S. en Arbori, zijnde lichamen, waarin jongelui bijeenwaren, wat zeer de belangstelling van de heren had. De nieuwe voorzitter werd als gijzelaar gevangen gezet; de heer Ballego leidde Arbori door de oorlog, waarin het zich zo onopvallend mogelijk gedroeg. De Directie der school deed veel en goed werk voor leerlingen en aspirant-leerlingen. Als blijk van waardering hiervoor werd na de bevrijding de verzetssteen in de school aangebracht. Helaas vielen onder de jonge mensen zowel hier als in Indië vele slachtoffers van de oorlog.

Nu, in 1948, staat Arbori flink op haar benen. De afdeling leerlingen heeft in de na-oorlogse jaren zeer haar best gedaan en het verenigingsleven is gezond en enthousiast. De Arbori-avonden trekken zalen met 300 tot 400 personen; geregeld verschijnt een gedrukt orgaan met een oplage van 500 exemplaren, lezingen vinden plaats, oud-leerlingen blijven, blijken regelmatig binnenkomende berichten, meelevens. Met de school is het contact stevig, de verstandhouding goed en de autoriteiten tonen steeds belangstelling voor het doen en laten van Arbori.

Laten wij op 2 en 3 December allen bijeenkomen om de jubilea van de vijftigjarige school en het veertig jaren tellende Arboricultura gezamenlijk te vieren.

TH. BRANS.

WIJ GEDENKEN...

Als wij feestvieren, laat ons dan met onze gedachten vertoeven bij hen, die er niet meer zijn. Lachende jongens, die vrolijk met de andere naar school gingen en haar verlieten met toekomstdromen als allemaal. En thans is hun opgang in de wereld wreed afgebroken, de lach om hun mond is voor eeuwig verstomd. Allen kennen wij enkele namen van hen, die zijn gevallen tegenover de vijand of zijn omgekomen in de wrede kampen. Op het secretariaat liggen nog hun brieven, waarin zij vrolijk hun aanstaand vertrek naar de nieuwe werkring meldden. Bij het veertigjarig bestaan schreven zij over hun promoties en vooruitzichten en nu, nu de school vijftig jaar bestaat, zijn zij er niet meer. Slechts een simpele teruggezonden brief, die in een stille huiskamer weer even een wond heeft opengereten met een beverige aantekening van ouders of vrouw: „In de oorlog omgekomen“, is het laatste bericht.

Onze rijen zijn gedund. Wij willen geen namen noemen, uit angst, er te vergeten, maar wij gedenken hen, die in onze gedachten altijd lachende jongens zullen blijven. Zij hebben hun leven gegeven, ook opdat wij dit jubileum in vrijheid zouden kunnen vieren. Zelf zouden ze niet gewild hebben, dat wij terwille van hen dit feest achterwege lieten. Dat zij allen in vrede mogen rusten.

H.

DE BAAS.

Er zijn heel wat oud-leerlingen, die hoog zijn geklommen. Eén daarvan hebben we nu speciaal op het oog. Die kwam wel eens naar Boskoop om een lezing te houden en altijd zat zijn vroegere baas in de zaal. In de pauze zaten ze samen te praten en als de oud-leerling langs de tuin kwam, liep hij er even op. Nu is de baas gestorven, maar voor de oud-leerling blijft hij de man, die hem leerde, hoe te oculeren en hoe een knoop te leggen.....

„De Baas“, de gebruinde kweker, waar zich een bedeesde stadsjongen komt melden, omdat ze hem op school gezegd hebben, daar en daar te gaan werken. En dat jongmens „met z'n twee linkerhanden“ moet de Boskoopse baas met veel paedagogisch talent onder handen nemen, om hem na twee of drie jaar als een flink in de lengte en breedte uitgegroeide jongeman, die klaar is voor zijn praktijk-examen, af te leveren.

Een woord voor de bazen, meestal eenvoudige, harde werkers, die de praktijk van het vak onderwijzen, als onmisbare aanvulling van de schoollessen. Met hoeveel geduld hebben ze de honderden leerlingen die talloze kunstgrepen van het schone vak bijgebracht! Welk een levenswijsheid hebben die jongens, meestal afkomstig uit een „schone-handen-milieu“ bij deze werkers opgedaan en welk een vreugde hebben ze dikwijls beiden ondervonden bij het samen werken in het loodsje en de lange gesprekken, die ze hebben gevoerd. De meeste leerlingen zullen, waar zij ook zijn, en in het bijzonder in deze gedenkdagen, nog wel eens een gedachte wijden aan hun „baas“ en daarom willen wij hen, waaronder er zijn, die bijna de volle vijftig jaar leerlingen hebben gehad, niet vergeten.

H.

DE OUDSTE.

Op 17 December 1898 traden zeventien jongelieden de Raadszaal in het oude Boskoopse Gemeentehuis binnen. Zij gingen op de gereedstaande stoelen zitten en de nu jubilerende R.T.S. was begonnen.

Uit de lijst van oud-leerlingen bleek, dat de heer D. C. Wiegand Bruss de oudste van dat jaar is en we vonden, dat hij in die kwaliteit voorbestemd was voor een interview.

We vonden hem in een smaakvol ingerichte kamer. Weldra verschenen een paar glaasjes en een sigaartje en aan de overkant daarvan zat „Dirk Bruus“, zoals Boskoop hem noemt, nu acht-en-zestig jaar oud en nog steeds in het vak, al is het dan niet met graaf en schop.

„Ja, wat moet ik er van zeggen? Het begin was eenvoudig; de lagere school werd als voldoende vóóropleiding beschouwd. Daar men de school over 't algemeen als nutteloze nieuwlichterij beschouwde, waren de eerste tuinbouwleerlingen niet erg populair! Het schooljaar liep toen van 1 October tot 13 Maart en het onderwijs werd halve dagen gegeven. Het eerste jaar bleef de Raadszaal schoollokaal; rond ons waren de kasten van de gemeente gevuld met..... waterremmers, voor het geval er brand uit mocht breken!

Er was een leraar, Dr. Vuyck, die zó snel dicteerde, dat wij hem onmogelijk bij konden houden. Hij hield erg van een grapje en als dan de Directeur eens binnenkwam, kon hij niet nalaten op te merken: „Zo, jullie hebben je wekelijkse portie lol weer gehad!“ Zelf hield hij niet van drukte.

„Als ik me die Raadszaal goed herinner, zat je daar dan niet zowat op straat?“

„Ja, want als er een slager met een varken of een draaiorgel voorbijkwam, vlogen we allemaal naar het raam! Maar het volgende jaar zaten we in de nieuwe school en toen kon dat niet meer gebeuren!“

De heer Wiegand Bruss is na de school in het buitenland gaan werken en heeft tot heden toe steeds gereisd en in de handel gezeten. Hoewel hij het tijdelijk in een andere branche heeft gezocht, is hij het vak trouw gebleven.

DE JONGSTE.

Evenals de oudste diplomahouder der R.T.S. is ook de jongste Boskoper en het toeval wil zelfs, dat zij beiden Dirk heten. En om in stijl te blijven, de oudste is precies vijftig jaar ouder dan de jongste, want Dick Veerman is achttien jaar. Hij heeft het diploma in de zak en was even bij me, glunderend en vol toekomstplannen. Dick werkt nu sedert 1 October bij een patroon, waar hij wordt ingewijd in de grondslagen der pakkerij en van de handel.

De Benjamin heeft zijn praktijktijd doorgebracht bij zijn vader, die in de Ham tuint. Hij kwam er niet af met er van half negen tot half twaalf zo'n beetje de kantjes af te lopen, neen, dag in dag uit elke minuut meewerken om zodoende de kosten van eigen opleiding te dekken. Nu is hij klaar, ja, dat is maar betrekkelijk, want ofschoon Dick alle drie de talen „gedaan“ heeft, een prestatie zonder Mulo-diploma, neemt hij nu nog extra Engelse les. Verder wil hij zijn boekhoud-diploma halen en dit voorjaar voor een poos naar Engeland. Achttien jaar, mooie leeftijd, waarop iedere loopbaan nog beginnen kan. Immers, elke soldaat heeft de maarschalksstaf in zijn ransel. Wie weet staat er ten tijde van het honderd-jarig bestaan van de school niet ergens in Boskoop een grote loods, die in machtige letters de naam van deze Benjamin draagt. Er zijn te weinig jongelui in het kwekersvak, laten we daarom trots zijn op onze Dick en hem van harte het beste wensen!

H.

Papieren receptie.

De Redactie heeft een aantal personen in binnen- en buitenland verzocht, voor dit feestnummer een paar woorden te schrijven. Het doet ons genoegen, dat velen gehoor hebben gegeven aan het verzoek, op deze papieren receptie te verschijnen. Helaas noopte ruimtegebrek ons, sommige brieven iets te bekorten. Wij betreuren het zeer, maar hebben ons uiterste best gedaan, de kern onaangetast te laten.

Nadat reeds enkele landbouwscholen zijn voorgegaan volgen nu ook de gouden jubilea van onze tuinbouwscholen.

En onwillekeurig denken we daarbij terug aan de tijd toen ze werden gesticht. Een tijd, waarin land- en tuinbouw ook grote moeilijkheden te boven moesten komen. Ook toen zag men de oplossing in de richting van een intensivering van de bodemcultuur en het openen van nieuwe mogelijkheden. Veel verwachtte men daarbij van een verhoging van het ontwikkelingspeil en uitbreiding van de kennis van de land- en tuinbouwende bevolking.

De geschiedenis heeft geleerd dat dit juist gezien was. En de school in Boskoop heeft daarbij ook haar aandeel geleverd. Zij heeft in die 50 jaar van haar bestaan tal van krachten opgeleid, die ieder op hun wijze hebben medegewerkt aan de welvaart in ons land te bevorderen.

Daarom naast een gelukwens ook een betuiging van waardering voor hen die deze school tot bloei hebben gebracht.

*De Directeur van de Landbouw.
(w.g.) Ir. C. STAF.*

Van harte gelukgewens met het 50-jarig jubileum en de beste wensen voor de toekomst!

Wat die ons zal brengen zullen we af moeten wachten, maar zeker is, dat het er niet eenvoudiger op zal worden. De eisen, gesteld aan hen, die de tuinbouw beoefenen, worden steeds hoger, naarmate onze kennis toeneemt en praktische ervaringen meer algemeen worden verspreid.

Daarom wacht onze tuinbouwscholen en in het bijzonder ook Boskoop een belangrijke taak. Steeds zal immers de grondslag moeten zijn een goede vakopleiding en een behoorlijk algemeen ontwikkelingspeil. Zonder dat zal het niet meer mogelijk zijn om zijn weg in de wereld te vinden.

We hopen, dat de toekomst ons een groter Europa zal brengen, met een vrijer ruilverkeer tussen de landen onderling met alleen nog staatkundige, maar geen economische grenzen meer. Nederland zal dan, vooral wat de tuinbouw betreft, zich verder kunnen ontwikkelen en er zal meer ruimte komen voor onze bevolking.

Onze jonge mensen moeten dan echter klaar staan om die mogelijkheden te benutten.

En hetzelfde kan gezegd worden van onze overzeese gebiedsdelen. Hoe somber het er op sommige momenten ook uitziet, toch moeten we blijven geloven, dat ook daar welvaart alleen mogelijk is, wanneer er doelmatig gewerkt wordt. Dat evenals vroeger de gediplomeerden van de tuinbouwschool in Boskoop daar een rol bij kunnen spelen en er dus een werkring kunnen vinden, daarop moeten we blijven vertrouwen. Daarom vol moet verder onder leiding van directeur en leraren, die ook in de afgelopen 50 jaar zich zo geheel aan die mooie taak, het opleiden van jonge mensen, hebben gegeven.

*De Directeur van de Tuinbouw,
(w.g.) Ir. A. W. v. d. PLASSCHE.*

In de vijftig jaren, welke verlopen zijn sinds de eerste lessen aan de Rijkstuinbouwschool in de raadszaal van het Gemeentehuis te Boskoop werden gehouden, hebben er grote veranderingen in Boskoop en in het onderwijs aan deze school plaats gehad.

Wanneer wij het leerplan van 1898 vergelijken met dat van 1948, zien wij, dat de vakken groenteteelt en fruitteelt geheel van het leerplan zijn verdwenen en dat het onderwijs in bloemisterij sterk is ingekrompen.

Het is moeilijk te geloven, dat in de eerste jaren in de eerste klasse in het geheel geen les in boomteelt werd gegeven en in de tweede klasse slechts gedurende één uur per week. Was er bij de oprichting van de school nog geen sprake van een afzonderlijke opleiding voor de tropen, later had het aantal voor de tropen bestemde leerlingen vaak de overhand.

In 1898 was het onderwijs in de vreemde talen beperkt tot Frans, Duits en Engels, doch thans kan men ook lessen volgen in Zweeds en Spaans, terwijl voor hen, die voor de tropen bestemd zijn, onderricht in de Maleise, Javaanse en Soendanees taal wordt gegeven. Waar ter wereld zal men een tweede tuinbouwschool vinden, waar in acht vreemde talen les wordt gegeven? Ook hierin staat Boskoop vooraan!

Maar ook in andere opzichten is er veel veranderd. Ik denk hierbij o.a. aan de grote uitbreiding van het onderwijs in de economische vakken. Al deze wijzigingen in het leerplan en de grote toeloop van leerlingen stellen hoge eisen aan directeur en leraren.

In 1898 bestond het gehele onderwijzend personeel uit een directeur en drie leraren, terwijl er nu dertien leraren zijn en dan nog enkele, die les geven aan de cursus in tuinaanleg, welke aan de school is verbonden. Hoezeer wij deze ontwikkeling ook toejuichen, toch moeten wij ons steeds bewust blijven van de gevaren, welke het steeds hoger opvoeren van de theoretische ontwikkeling van de leerlingen met zich meebrengt.

Wanneer wij in dit gouden jubeljaar van de school, in welk jaar het record-aantal van 76 diploma's kon worden uitgereikt, eens terugbladeren in de vergeelde ambtelijke dossiers, dan vinden wij, hoe men reeds vóór vijftig jaren op deze gevaren wees. Van verschillende zijden ried men de Minister ten sterkste af het theoretische tuinbouwonderwijs te bevorderen, daar men de tuinbouw alleen maar in de praktijk kon leren en er door het invoeren van theoretisch onderwijs een generatie van tuinbouwers zou opgroeien, welke alleen maar eigenwijs zou zijn en tot niets goeds in staat.

Mogen de leden van de Commissie van Toezicht, directeur en leraren ook in de komende jaren, evenals in de afgelopen vijftig jaren, steeds het juiste evenwicht tussen de theoretische opleiding en de praktische scholing weten te bewaren. In 1899 schreef de eerste secretaris van de Commissie van Toezicht, de heer P. A. Ottolander, aan het einde van zijn jaar aan de Minister uitgebracht verslag over het eerste schooljaar:

„De Commissie van Toezicht hoopt, dat de leeraren steeds met dezelfde ijver bezielt mogen blijken te zijn, dan gaat de school een schone toekomst tegemoet.”

De heer Ottolander heeft niet kunnen vermoeden, dat het werk, dat in het klein in de raadszaal te Boskoop is begonnen, tot zulk een grote onderwijsinstelling zou uitgroeien, dank zij de grote toewijding, waarmede de Commissie van Toezicht, de directeuren, leraren en het overig personeel steeds de belangen van het onderwijs aan de school hebben gediend en niet het minst dank zij de Boskoopse kwekers, die voor de praktische scholing van de leerlingen hebben willen zorgen. Moge dit steeds zo blijven en mogen ook in de toekomst de oud-leerlingen van de school door hun werk de roem van Boskoop en de Boskoopse school in alle werelden verbreiden.

(w.g.) F. W. HONIG.

50 JAAR R.T.S.

Gaarne voldoe ik aan het verzoek van Arboricultura om in haar feestnummer iets te schrijven over het 50-jarig bestaan der Rijks-Tuinbouwschool te Boskoop.

De enige moeilijkheid bestaat hierin, dat ik uit de veelheid van indrukken, welke dit jubileum in mij opwekt, een keuze moet maken.

Staat U mij derhalve toe, dat feit te belichten, dat voor Boskoop het voornaamste is, dat is de renommée van Boskoop. Ik weet zeer wel, dat ook tentoonstellingen medewerken aan het handhaven hiervan, ik weet, dat elke boom of plant, uit Boskoop naar ter wereld ook heengezonden, die renommée versterkt, maar de wijze waarop de R.T.S. dat doet, is geheel enig in haar soort: Zij is mede door Arboricultura geworden een uitzendstation van een stuk Nederlandse volkskracht, zoals die in Boskoop is gegroeid en tot ontwikkeling gekomen. Zij gaf het aanzien aan nieuwe perspectieven en initiatieven, welke zonder haar wellicht niet waren gezien of getroffen.

Vanzelfsprekend geeft zij ook een band met Boskoop, als men reeds jaren weg is. Het deed mij bijzonder genoegen, dat bij een vorig jubileum uit drie plaatsen in Indië telegrafische gelukwensen binnenkwamen van oud-leerlingen, die enige jaren in Boskoop hadden gestudeerd en gewerkt en nu tezamen waren gekomen. Dat was een daad, een universitair lustrum waardig.

Ik hoop, dat de R.T.S. in deze ontredderde wereld mag blijven voortgaan met haar energie en initiatief en dat door haar toedoen nieuwe perspectieven worden geopend, als de oude dreigen te verdwijnen.

(w.g.) VERKERK,
Burgemeester van Boskoop.

Als voorzitter van de Commissie van Toezicht op de Rijks-tuinbouwschool, wil ik gaarne een kleine bijdrage leveren voor het feestnummer van „Arboricultura”, wat ter gelegenheid van het vijftigjarig bestaan der school zal verschijnen. De Commissie van Toezicht, die tot voor enkele jaren voor een groot deel bestond uit bekende oudere Boskoopse vakmensen, heeft onder leiding van haar onvergetelijke voorzitter, wijlen de heer J. W. E. Ebbinge, Arboricultura steeds een warm hart toegedragen.

Nu de tegenwoordige samenstelling zo is, dat vrijwel alle leden van de Commissie van Toezicht hun theoretische vakopleiding aan de Rijkstuinbouwschool te Boskoop genoten hebben en tot de leden van Arboricultura behoren, kan het niet anders, dan dat de verhouding tussen Commissie van Toezicht en Arboricultura niets te wensen overlaat, zodat dan ook op een goede samenwerking steeds gerekend kan worden.

In haar 50-jarig bestaan heeft de school, die een onmisbare schakel vormt in de opleiding van een goed tuinbouwer, planter en tuinarchitect, haar bestaansrecht ruimschoots bewezen. Zij heeft zich steeds aan de gewijzigde omstandigheden weten aan te passen, wat ook van Arboricultura gezegd kan worden.

De Commissie van Toezicht waardeert het werk van Arboricultura en hoopt, dat de herdenkingsfeestelijkheden, welke door het ijverig Arbori-bestuur georganiseerd worden, vele reünisten naar Boskoop zullen trekken.

(w.g.) G. J. VAN NOORDT,
Voorzitter Commissie van Toezicht.

VERLEDEN, HEDEN EN TOEKOMST.

Dat wat achter ons ligt, de geschiedenis, onze herinnering, het verleden, heeft het nog waarde? Is het de moeite terug te zien en ons met die voorbijgane dingen, die toch niet meer te veranderen zijn, bezig te houden? Ongetwijfeld, als het maar op de juiste is!

Het heeft geen zin ons te beroepen op de grote daden van onze voorgangers of onszelf, of te treuren over gemaakte fouten, maar het heeft wel betekenis na te gaan wat de oorzaken van succes of mislukking geweest zijn om daaruit een lering te trekken voor de toekomst.

Het heden toch — slechts de scheidslijn tussen verleden en toekomst — behoeft onze aandacht niet, wij moeten het heden gebruiken om ons bezig te houden met de toekomst, want daar gaat het om.

Dat wij bij een herdenking als deze wat langer stilstaan bij het verleden ligt voor de hand, maar wat leert ons dat nu voor de toekomst?

Wij zien eruit dat alleen, als wij ons tijdig aanpassen aan veranderde omstandigheden en veranderde eisen die aan ons gesteld worden, dat wij alleen dan onze zaak goed behartigen en alleen dan succes van ons werk kunnen verwachten. Om dit doel in de toekomst voor onze school te bereiken is de hulp van velen noodzakelijk. Gij allen, die het wel en wee van de school na aan het hart ligt, geeft hierbij Uw steun. Gezamenlijk zullen wij dit doel kunnen bereiken, zodat de school in de toekomst zal bloeien en zo zal bijdragen tot de verdere ontwikkeling van de Nederlandse boomkwekerij.

(w.g.) E. F. JACOBI.

UIT DE VOORTIJD DER R.T.S. TE BOSKOOP.

Na de periode der Franse revolutie en der Napoleontische oorlogen was onze tuinbouw, die vóór die tijd eeuwenlang een voorbeeld voor het buitenland was geweest, daarbij op menig gebied ten achter geraakt, vooral bij Engeland en het naburige België. Hier werden in 1849 krachtens een overeenkomst tussen de regering en de eigenaars twee kwekerijen tot Staatstuinbouwschool verheven, n.l. die van Louis van Houtte te Gent en die van Laurent de Bavay te Vilvoorde bij Brussel. Beide scholen verzorgden zowel de praktische als de theoretische opleiding in alle onderdelen van tuinbouw en tuinaanleg, doch die te Gent legde meer de nadruk op teelt van siergewassen, die te Vilvoorde, die bovendien eenvoudiger van opzet was, op groenten- en fruitteelt. Beide scholen, vooral die te Gent, trokken de aandacht in de leidende kringen in onze tuinbouw.

Men gaf zich hier veel moeite voor de oprichting van dergelijke scholen en verscheidene Nederlandse jongelui liepen de Belgische scholen af. Door de N.V. Nederlandse Tuinbouwmaatschappij „Linnaeus” werd een dergelijke tuinbouwschool gesticht op het landgoed Frankendaal bij Aalsmeer. Ze was verbonden aan een handelskwekerij, had een driejarige cursus en bestond van 1867 tot 1894. Daarop werd te Wageningen een R.T.S. opgericht, in dezelfde geest, doch met school- niet met handels-kwekerij en welke van 1896 tot 1906 bestond. Beide scholen werden niet voldoende door kwekerszonen bezocht: het programma was te ruim, de toelatingseisen te hoog enz.

Beter slaagde de G. A. van Swieten-tuinbouwschool te Frederiksoord, die in 1884 werd opgericht, met schoolkwekerij. Deze beoogde aanvankelijk voornamelijk de opleiding van tuinbazen voor buitenplaatsen en sloot haar onderwijs aan bij de gewone lagere school. Ze wist haar driejarige opleiding aan de zich wijzigende vraag aan te passen en zich uitstekend te handhaven. Zij is echter niet de aangewezen school voor handelskwekers. Deze hebben behoefte aan meer gespecialiseerde vakscholen.

Tilburg.

(w.g.) C. PH. MOERLANDS,
Oud-Directeur R.T.S.

HERINNERINGEN AAN BOSKOOP.

Met veel genoegen voldoe ik aan het verzoek van het Bestuur van Arboricultura om een bescheiden bijdrage te leveren voor het feestnummer ter gelegenheid van het 50-jarig bestaan der Rijks-Tuinbouwschool.

Het is dit jaar reeds 40 jaar geleden, dat ik in Boskoop de school bezocht. Mijn indrukken uit die tijd zijn echter nog zo sterk, dat ik mij moeilijk kan voorstellen, dat het al zo lang geleden is, dat ik er mijn zo uiterst nuttige, tevens genoeglijke studietijd doorbracht.

Er zal wel geen enkele plaats in de lande of in de vreemde bestaan, waar theorie en praktijk elkaar zodanig de hand reiken als in Boskoop het geval is. Een groot aantal leerlingen, die in mijn bedrijf hun vóóropleiding genoten, hebben in Boskoop hun studie voleindigd. Ik wees hun steeds op het grote belang van deze uitmuntende schoolopleiding.

Dikwijls kwamen de leerlingen mij bezoeken; dan was natuurlijk de school en de praktijk het hoofdgesprek. Daardoor blijft het contact met Boskoop steeds urgent en leef ik thans nog met Boskoop intens mede.

Ook het genoeglijke van die tijd werd niet vergeten. Ik denk daarbij natuurlijk eerst aan „Arboricultura”, welke vereniging al dadelijk een hechte band vormde tussen de twee klassen. Hoewel in de aanvang de leerlingen der tweede klasse wat huiverig waren, zich bij ons aan te sluiten, was het mijn oude vriend Doornbos, die de eerste krachtige stoot gaf, waardoor ook de meeste leerlingen der tweede klasse tot onze vereniging toetraden.

Dikwijls denk ik nog terug aan die gezellige soos-avonden in de „melksalon van Stolker”, soms gevolgd door een rondgang met gitaar en trommen door het dorp, waar dan de „gehele Boskoopse politiemacht”, bestaande uit de agenten Heymans en Lubbers, in touw kwam, en waarop soms een proces-verbaaltje volgde! Ook de optochten achter het Boskoopse fanfarecorps „Excelsior” liggen mij nog vers in het geheugen.

Het was een heerlijke onbezorgde tijd, zonder vrees voor oorlog, hetzij een koude of een warme, zonder politiek gekonkel, maar een tijd waarin de kameraadschappelijke geest onder de leerlingen en de harmonie tussen leeraren en leerlingen hoogtij vierde.

Ik wil dit artikeltje dan ook besluiten met de oprechte wens, dat het komende geslacht gedurende zijn studietijd eveneens zulk een onbezorgde en genoeglijke tijd in Boskoop moge geleven.

Tuinarchitect B.N.T.
Hilversum.

(w.g.) K. J. PERK,
Oprichter Arboricultura.

Paramaribo, 19 October 1948.

Gaarne wil ik aan het verzoek van het secretariaat, om als vertegenwoordiger van de West bij het 50-jarig bestaan der R.T.S. iets van de toestanden hier te laten horen, voldoen. Toen wij 'n jaar terug in Suriname voet aan wal zetten, twee dagen nadat we van Schiphol waren opgestegen, was me al geen erg rooskleurig beeld van de Surinaamse plantage in het algemeen opgehangen. Wat ik daar echter met eigen ogen aanschouwde, ging blijkbaar mijn bevattingsvermogen een stuk te boven, daar niemand het zou bestaan, deze rimboe met de weidse naam „plantage” te betitelen. Een opmerkelijk toeschouwer kon soms 'n eenzame spichtige koffiestruik ontdekken, overwoekerd door klimplanten, onder de donkere schaduw van verwaarloosde schaduwbomen en omgeven door meters hoog struikgewas, waar hem door zwermen muskieten en gluiperig ongedierte het leven zuur, resp. onveilig werd gemaakt.

Nu, na een jaar is alles natuurlijk veranderd. Door een betere verzorging beginnen de goede koffietuinen weer te leven, de slechte velden zijn opnieuw ontgonnen en beplant met Citrus of in gereedheid gebracht voor cacao, terwijl ook een mechanische pinda-cultuur op de door de zware klei lopende zandritten goede resultaten oplevert en heel wat leven in de brouwerij brengt.

De plantage, gelegen in een polder, is door loostrentzen, trekkers, tressjes en drillgoten in vakken verdeeld van plm. 10 bij 120 meter. Het overvloedige water wordt gedurende eb door een sluis op de Suriname-rivier geloosd. Een goede lozing is erg belangrijk i.v.m. de regenval, die hier ongeveer driemaal de normale Nederlandse neerslag bedraagt, terwijl wij zelfs in vier weken van Maart en April een regenval opnamen, gelijk aan het jaargemiddelde van De Bilt.

We maken uitsluitend gebruik van Javaanse en Brits-Indische arbeiders, die in het algemeen uitstekend voldoen. Daar de Creolen landbouw beneden hun waardigheid vinden en dan ook zelden voor landarbeid zijn te porren, is het arbeidersvraagstuk in Suriname tamelijk critiek. Recente pogingen om arbeiders te doen immigreren zijn niet met een onverdeelde succes bekroond, daar de heren hier tot de ontstellende ontdekking kwamen, dat ze hun handen behoorlijk uit de mouwen moesten steken, waarvan ze blijkbaar niet terug hadden en daarom voor een groot deel met de kerende post zijn verdwenen.

Van deze gelegenheid wil ik nog gaarne gebruik maken om mijn groeten en beste wensen te doen toekomen aan alle Boskopers, verspreid over de aardbol, meer speciaal die R.T.S.-ers, die tegelijk met mij vuiltjes hebben geraapt in de Boskoopse tuinen.

Geyersvliet, Paramaribo

(w.g.) P. VERSCHUUREN.

Las Palmas, het klinkt exotisch; men ziet in zijn verbeelding palmen, blauwe lucht, kleurige huizen en bewoners. Inderdaad, palmen hebben we, maar niet overdadig, veel zon hebben we en bovendien hebben we..... de tijd!

Hoewel de laatste tijd wat toegenomen is het tempo hier niet te vergelijken met het Europese. Wij leven kalmpjes aan en overhaasten ons niet. Dit heeft voor de Noord-Europeaan een grote aantrekkelijkheid en velen, die oorspronkelijk voor enkele weken kwamen, zijn hier blijven hangen. Zo ben ik ook gebleven, weliswaar omdat mijn al te gevoelige longen het milde klimaat beter verdroegen, maar toch kwam ook ik onder de bekoring van de sfeer.

Overigens moet men leren wennen aan klimaat, gewoonten en taal. De subtropische warmte brengt mee, dat veel vlees en vet slecht verdragen wordt. De gewoonten wijken sterk af van de Hollandse; het feit, dat de bevolking hier katholiek is, maakt dit verschil nog groter. Bovenal moet men de taal leren, zeker wanneer men een werkring zoekt. Bovendien zal men de Spanjaard nooit op de juiste waarde leren schatten zolang men zijn taal niet vloeiend spreekt.

Voor mij als taalleraar is dit natuurlijk een „conditio sine qua non.” Bij het doceren van Frans, Duits en Engels, privaet en in scholen kunnen de moeilijkheden onmogelijk verklaard worden zonder dat men de taal werkelijk beheerst. Verder moet men ook t.z.t. zijn rechten als crediteur kunnen verdedigen.

Ik merkte al op, dat wij hier de tijd hebben. Dit gaat zelfs tot de klokken in de stad, die alle voor eigen rekening werken. Een verschil van 15 tot 20 minuten is niets bijzonders! Eens laatste, jaren geleden, de gemeente een elektrische klok bij een kruispunt. Op een imposante zuil, waarop men kon lezen: „eet dit, drinkt dat, koopt dit, leest dat”, rustte als een kroon een klok met vier wijzerplaten. Een week lang marcheerde alles prachtig. Toen ontdekte ik ('s morgens om half negen) dat de Oostelijke wijzerplaat 11 uur, de Westelijke half 3 en de Noordelijke kwart over 7 wees. De Zuidelijke wees 1 uur! Kort daarop verdween de zuil. Sindsdien raden we weer naar de tijd, waarin men op de duur zeer geroutineerd wordt.

In het algemeen kan men zeggen, dat het hier in normale tijden een goed leven is. Natuurlijk is er distributie en tengevolge van de duurte kan men zich niet alles aanschaffen. Een tuinbouwer zou hier wel wat kunnen beginnen, maar met genoeg kapitaal, tijd om het uit te zingen en geduld om land, bewoners en taal te leren kennen. Zonder dat wordt het een fiasco.

Op het ogenblik is het Engels hier hoog genoteerd, Frans minder, Duits in het geheel niet. Iedereen wil „Engels leren”, maar velen zijn geroepen en weinigen uitverkoren.....

De hoofd-uitvoerartikelen zijn: bananen, tomaten, cochenille, huiden, het bekende borduurwerk en dan de kanariepietjes, die aan boord worden verkocht en daarna nooit meer zingen. Er blijken hier nog mogelijkheden voor andere cultures. Men is reeds begonnen met katoen, dat hier goed gedijt. Tabak, suikerriet, mais, aardappelen en groenten groeien hier ook. Voornamelijk doordat het water hier schaars is, heeft men veel kapitaal nodig. Er zijn nog niet genoeg reservoires en stuwdammen gebouwd. Proeven met kunstmatige regen worden nu ook hier genomen.

Wanneer men niet vergeet, dat men in een ander land is, met andere zeden en gebruiken, zal men met de bewoners uitstekend uitkomen. Wat opvalt is, dat de Spanjaard de armoede niet veracht. Niet dat men dit als argument gebruikt om

niet te werken, maar men beoordeelt de mens niet uitsluitend naar zijn vermogen. Als een bedelaar een aalmoes vraagt en men wil niets geven, dan antwoordt men: „Pardone, kermano” (Vergeving, broeder).

Eens dronk ik aan een toonbank in een café een glas koffie. Een bedelaar dook naast mij op en prevelde zijn formule. Hoewel ik op de gewone manier te kennen gaf, dat er niets te halen viel, hield hij aan, waarop de bediende uiterst beleefd doch nadrukkelijk zei: „Luister, caballero, laat die heer met rust alstublieft!” De bedelaar verdween toverachtig snel!

Een andere opvallende karaktertrek hier is, dat men gevoelig is voor het lijden van anderen en zelden bewust wreed en onrechtvaardig is, hoewel soms het opvliegend temperament hiermee in tegenspraak is.

Bovendien is men hier „extremist”. Een monteur bijv. is een uitstekend vakman of een knoeier en zo is het ook met een dokter, een schilder enz. Uitzonderingen daargelaten vindt men weinig middelmatigen.

Mocht één der „Arbori”-leden zich voor onze eilanden interesseren, dan ben ik gaarne bereid, hem alle inlichtingen te verschaffen, voorzover ik daartoe in staat ben.

C. Gran Bassas 33. (w.g.) P. DE JOSSELIN DE JONG,
Puerto de la Luz,
Gr. Canaria, Islas Canarias.

Nu U vraagt, een herinnering te schrijven over de tijd in Boskoop doorgebracht, kan ik daaraan, daar er haast bij is, niet voldoen, daar ik op het ogenblik weinig tijd heb. Wel kan ik zeggen, dat deze twee jaar tot de prettigste jaren behoren, wat mij betreft. Ik houd mij hier bezig met import, helaas niet van Boskoopse planten, daar hiervoor momenteel geen interesse bestaat, maar wel van bloembollen uit Nederland, zaden uit Californië, Azalea indica uit België, dahlia's uit Leiden enz. Er bestaan elk jaar meer moeilijkheden met allerlei maatregelen, die in Argentinië genomen worden om de import te beperken met het oog op deviezenschaarste. Ook in deze uithoek van de wereld lijdt men hieraan.

Ik hoop, dat U een en ander van nut kan zijn en wens U een succesvolle feestviering met het R.T.S.-jubileum.

Weest Arbori-gegroot.

Paco Colon 560, Buenos Aires. (w.g.) B. FAURE.

Ter gelegenheid van het vijftigjarig bestaan van de Rijks-tuinbouwschool te Boskoop wil ook ik hartelijke gelukwensen zenden vanuit Californië.

Deze zomer ben ik met mijn vrouw korte tijd in Holland geweest en heb ook Boskoop bezocht. Na 35 jaar is er veel veranderd en is Boskoop van een dorpje tot een stadje gegroeid. Wij hebben veel van onze tocht genoten; het is toch een prachtig land en de mensen waren, overal waar wij kwamen, zeer vriendelijk en hulpvaardig.

Hier in Californië heb ik eerst mijn Boskoopse opleiding gevolgd, maar heb dat spoedig opgegeven om een hoenderpark te beginnen en heb nu een modern park met ongeveer 4000 leghennen, wat mij een voldoende bestaan oplevert om vier kinderen op te voeden en ook nu en dan eens met vakantie te gaan.

Ik zie met verlangen de ontvangst van het feestorgaan tegemoet om op die manier weer eens wat van oude kennissen te horen. Met hartelijke groeten aan allen, Uw

Star Ranch, Sebastopol/Cal. (w.g.) VAN DER STAR.

Mij werd gevraagd om als oud-leerling R.T.S., een kleine bijdrage voor ons jubileumnummer te leveren. Het is met veel genoegen en griezelig weinig tijd, dat ik hieraan wil voldoen. Aangezien de drukker een ultimatum heeft gesteld, zal ik er geen gras, zelfs geen Oxalis over laten groeien.

Zo zit ik hier dan nu op de helling van de Tafelberg tussen de Protea's en de Silvertrees, de Pelargoniums en de Erica's. De Sugarbirds met hun fantastisch lange staarten fladderen over de Leucospermums van bloem tot bloem om met hun sierlijke snabels de nectar te bemachtigen en tevens de bestuiving op zich te nemen. De zon is zojuist achter de Tafelberg verdwenen..... Ik staar over de Kaapse vlakte, die zich nog in zonlicht baadt en naar de bergtoppen in de verte, die tot voor kort nog met een witte mantel waren getooid. Daar zijn de tweelingspitsen van Jonkershoek bij Stellenbosch en het meer naar links de reuzen van Worcester (Woester) en daarachter begint de Karoo, het onmetelijke droge veld.... Maar ik zit hier niet om te soezen, maar om een stukje voor Arbori te pennen. Allright, here it is: In de eerste plaats proficiat, Tuinbouwschool, gefeliciteerd, Directeur, leraren, leerlingen en ex-leerlingen, allen gelukkigwens met onze school, die 50 jaren oud is!

Wat zou ik graag aanwezig willen zijn bij dit gouden feest. Zowel het 25- als het 40-jarig jubileum maakte ik als leerling mee. Ja, ongewijden, zowel in 1923 als in 1938 was ik leerling, weliswaar was ik even weggeweest, maar daarover zal ik het niet hebben. Wel wil ik even vertellen, hoe mijn terugkeer in 1937 in zijn werk ging.

Ik belde aan de Directeurswoning aan. Mijnheer Moerlands, nog dezelfde „Ome Chris“, deed open. „Dag Douwes,“ zei hij. „Hoe maak je het?“ Hoe het mogelijk was dat hij me na al die jaren herkende, is me nu nog een raadsel. Toen ik de wens kenbaar maakte, weer op school te komen, was zijn antwoord: „Dat moet je beslist doen. Dan moet je maar gauw de heesters in de proeftuin leren, Douwes, voor het toelatingsexamen.“

In de komende weken stampte ik de heesternamen in mijn kop, verzamelde blaadjes, schreef etikettes. Ome Chris hield steeds een oogje in het zeil en wees me er nog eens op, dat de namen kennen niet het zelfde was als de heesters kennen. Op de examendag, toen ik met de andere slachtoffers mee naar binnen ging, riep de Directeur me apart. „O Douwes,“ zei hij. „je hoeft geen examen te doen. Dat heb je toch vroeger al gedaan?“ En tot de heer Kremer: „Vindt U ook niet, mijnheer Kremer?“ Ik meende, iets ondeugends in zijn stem te horen!

Dat boomteelt teelt van bomen is, dat het niet allemaal boomkwekers zijn, die beekappen dragen, dat zijn allemaal wijsheid van Ome Chris, die wij, oude bokken, niet licht zullen vergeten. De jongeren van na 1939 zullen zich moeilijk voor kunnen stellen, dat Ome Chris voor de mannen van het secundaire en tertiaire tijdperk onverbreekelijk aan de Tuinbouwschooljaren is verbonden. Graag wensen wij hem alle mogelijke goeds!

Graag zou ik met al mijn oud-klasgenoten babbelen, maar ik volsta met een algemene groet. Velen van jullie zullen in Boskoop zijn met de feesten; in de geest zal ook Douwosky (scheldnaam 23) daar zijn. In de geest zal hij nog eens over smalle vlondertjes fietsen. (Het eendenkroos en de Azolla blijven aan de geest niet zo hinderlijk kleven als aan het lichaam!).

Met vriendelijke groeten aan allen.

Nat. Bot. Gardens, Kistenbosch, (w.g.) A. DOUWES.
Newlands, C.P. Zuid-Afrika.

Hoewel ik er van overtuigd ben, in Dhr. Kremer's geheugen gegrift te staan als één van de ergste taalverminkers die hij ooit heeft gekend, wil ik deze gelegenheid toch niet voorbij laten gaan om iets over de R.T.S. te zeggen.

Slechts twee van de vijftig jaren van haar bestaan, heb ik er doorgebracht, maar deze zijn zo rijk aan gebeurtenissen geweest, dat er gemakkelijk een boek mee te vullen zou zijn. Maar deze gebeurtenissen zijn slechts décor. De eigenlijke waarden van de R.T.S. zijn veel groter, en ik geloof niet, dat er iemand in staat is, de vruchten van haar werk, ook maar bij benadering, te schatten.

Onlangs bezocht ik The Horticultural College of the Nottingham University te Sutton Bonnington (Leicestershire). Een prachtig hoofdgebouw, geflankeerd door internaten voor jongens en meisjes; prachtig gelegen temidden van parken en lanen, tennisvelden en andere recreatie-terreinen en omringd door het mooie heuvelland van Leicestershire. Behalve een eigen boerderij, die het geheel van de nodige voedingsmiddelen voorziet, was er een proeftuin van ongeveer 100 hectaren bij. Er was een boomkwekerij, een bloemisterij, een fruitbedrijf, een groentekwekerij en een pluimveebedrijf, alles met de nodige kassen en bakken en andere moderne hulpmiddelen geperfectioneerd.

Na een oppervlakkige beschouwing begon mijn geloof in de R.T.S. te wankelen. Toen wij echter (een oud-leerling was bij mij en leidde mij rond), tijdens een „tea“ het een en ander bespraken, rees bij mij het vermoeden, dat het werkelijke onderwijs waarschijnlijk niet zo goed was, als de entourage deed vermoeden. Een rondleiding bevestigde dit vermoeden. De basis voor het zeer veel vakken omvattende leerprogramma was te klein. Hoewel de perfectie van enkele bijzonderheden zeer ver was doorgevoerd, werd aan de hoofdzaken veelal onvoldoende aandacht besteed. De vakken stonden veelal los van elkaar, waardoor het verband in de studie verloren ging en van een algemeen inzicht in tuinbouwkundige problemen geen sprake was.

Dit heeft onze R.T.S. wel. Sterk gespecialiseerd onderwijs op brede basis. De R.T.S. is dan ook een onmisbare schakel voor een ieder die zijn toekomst zoekt in de tuinbouw in het algemeen en de boomkwekerij in het bijzonder.

Het is hierom, dat de woorden zo waar zijn, die een vriend van mij boven het toneel van de jaarfeest van 1944 liet plaatsen: **beter twee jaar een geit, dan je hele leven het bokje.**

Leve de R.T.S.
Blaby.

(w.g.) B. HANRAADS.

ONS MOOIE VAK.

Oud-R.T.S.'ers zijn meestal eigenaardige mensen; zodra zij Boskoop verlaten hebben, laten ze weinig of niets meer van zich horen en geven dan soms na jaren weer eens een levensteken, soms uit een zeer verwijderd oord. Zo ging het mijn klasgenoten (en misschien mezelf ook wel). Van velen zou ik het niet weten, waar ze zitten en wat ze doen. Met enkele vrienden hou je nog contact en och, je gaat zelf ver weg en neem niet direct de pen op om naar Boskoop te schrijven.

Toch lijkt het me wel aardig, voor dit gedenkboek iets te schrijven. Mogelijk steken de jongeren er nog iets van op.

Mijn vader heeft me niet naar de R.T.S. gestuurd. Het was mijn eigen idee, in de tuinbouw te gaan, wat ik wilde bereiken ontdekte ik later pas. Zo kwam ik 16 jaar geleden als

groentje in Boskoop, leerde braafjes coniferen en heesters, werd door enkele bazen geëxploiteerd (f 1,— per week) en na twee jaar, waarover ik maar niets zal schrijven, gingen we in Juli op eindexcursie naar Wageningen, vanwaar ik me nog het best het pruimen- en bananengerecht herinner. Des avonds vonden we aan de achterdeur van de school de namen der geslaagden geplakt, een zeer koele manier van bekendmaken, maar enfin, niemand liet je door speeches in spanning: geslaagd of gezakt en daarmee uit.

In die jaren was er weinig handel: wij dempten sloten met Rhodo's en coniferen en verkochten aan familieleden azalea's voor zeven stuivers, waarvan twee winst.

Toen ik van de school afkwam, noemde ik mij, zoals iedereen, tuinarchitect. Na wat tuintjes aangelegd te hebben bij kennissen ging je volontairen, want het was een slechte tijd. Zo kwam ik in de Diergaarde te Rotterdam, waar ik eens op het kantoor werd geroepen: Vóór twaalfen op straat signaleerd, die volontairs toch! Daarna bracht ik in de Hortus te Leiden één van mijn beste jaren door. Hier kreeg je een indruk van de plantenrijkdom der aarde en mijn doel werd nu, hortulanus te worden.

Ik moest naar het buitenland, maar hoe? Negen maanden nadat ik een aanstelling kreeg in de beroemde Kew Gardens, lukte het mij naar Engeland te komen, waar ik merkte dat school-Engels toch maar kindertaal is. Bij het samenwerken met de tuinarbeiders voelde ik me soms in Babylon! Ik heb er hard gewerkt, niet alleen op de tuin, doch ook de bibliotheek, het herbarium, de buitenplaatsen en kwekerijen heb ik bezocht. Na precies 365 dagen moest ik terug naar Holland, waar nog steeds crisis was met sierteeltcentrale en werklozen. Plotseling was daar weer de goede oud R.T.S. die mijn leven zou veranderen. Alle oud-leerlingen kregen een schrijven, dat in Nieuw-Zeeland een chef voor een kwekerij werd gezocht. Ik wist nauwelijks waar het lag, maar schreef erop. Een week later zat ik in Brussel bij de N.Z. zaakgelastigde en zes dagen later op de boot naar het „Paradijs op aarde". Ik heb daar mijn toekomstige vrouw ontmoet en dit land is zó schitterend, dat ik nog steeds heimwee krijg, als ik eraan terugdenk. Toen ik in de Botanische Tuin in de hoofdstad werkte, brak de oorlog uit. Wij besloten terug te gaan en na een emotievolle overtocht, die drie maanden duurde, kwamen wij — mijn vrouw en ik — veilig in Londen en anderhalf uur later per K.L.M. in Schiphol aan. Onder de rook van dit vliegveld hebben wij de oorlogsjaren gewoond met alle misère van bombardementen en moffentuig eraan verbonden. Ik was daar chef op een privé-bezit buiten Amsterdam. Na de bevrijding solliciteerde ik naar Baarn, waar ik nu een interview van vijf minuten werd aangesteld. Wij wonen hier nu drie jaar en vermoedelijk gaan wij nu spoedig dit land verlaten om de naam R.T.S. in een ander werelddeel, in Egypte hoog te houden. Ik kreeg het aanbod per telefoon. We zaten geheel onschuldig aan tafel, thans met drie bloedjes van kinderen, toen de telefoon belde en een stem mij vroeg, of ik een paar jaar naar Egypte wilde om er een botanische tuin aan te leggen. Enfin, de toestand is zó, dat ik misschien al weg ben, als U dit leest.

Voor jonge R.T.S.'ers heeft dit verhaal een strekking: Kennis is macht, maar kennissen zijn machtiger, heet het gezegde, doch kennissen in het vak heb ik zeer weinig of nooit gehad. Maar wie met hart en ziel, ijverig en oprecht ons vak leert en dient, brengt het ver. Wanhoopt niet, ook al zijn de tijden slecht of al ligt er geen betrekking te wachten. Zet door en volhardt en je moet slagen!

Cantonspark, Baarn.

(w.g.) H. MUYSER.

AVONTUREN IN ZUID-AMERIKA...

In Brasil aangekomen, wist ik, dat ergens in het Zuiden in de staat Parana, vlak bij Curitiba een Nederlandse kolonie was, waar een vriend van mij, Paul Bisshoff, ex-R.T.S.'er, woonde. Na een veertien dagen in Sao-Paulo rondgewandeld te hebben, besloot ik dus, Paul en zijn kolonie te gaan bezichtigen. In Sao-Paulo op de trein gestapt en me goed op mijn gemak gezet op de houten banken voor de reis: afstand plm. 500 km, reisduur: 27 uur! Op elk station springt iedereen van de trein af om een potje café te drinken en als de trein bijna het station weer uit is, springen ze er allen tegelijk weer op. In Carambehy aangekomen met vijf uur vertraging, want onderweg was een wagon omgevallen..... Een langdradige reis, waarop men iedere boom 2 tot 3 maal ziet, want inplaats van hem om te kappen, heeft men de spoorlijn er omheen gelegd! De stationschef in Carambehy verstond mij natuurlijk niet, maar er waren Hollanders aanwezig. „Bisshoff?" „Ja, die woonde een huis of drie verder." „O," zei ik, „dat is dus maar een paar minuutjes te voet." „Nee, eerder een paar uurtjes, want het is een kilometer of twaalf!"

De „tuintjes" bij de huizen zijn zo groot als de stad Utrecht! Ik dacht, dat dat nu Fazenda's waren. Men lachte en vertelde mij, dat Fazenda's boerderijen waren, die een oppervlakte hebben als de provincie Friesland. Dit hier waren maar Chacara's oftewel buitenhuisjes!

Een lift gekregen, te paard naar de Bisshoff's en daar een paar weken geloged. De kolonie daar is keurig in elkaar gezet en bestaat grotendeels van de veeteelt. De kaasfabriek kaapt alle eerste prijzen op de tentoonstellingen. Bisshoff zelf was bezig zijn land te ontginnen en te beplanten met Toeng en Ricinus. Voor de veeteelt voelde hij niet veel. Hij ging zijn grond beplanten en cultures beginnen. Het ging hem goed af. Maar ja, wat wil je van een Boskopenaar? Boy, there is future in it!

Arborigroeten.

Gent.

(w.g.) VAN STRIELAND.

50 JAAR R.T.S.

Ik wil niet nalaten op deze plaats mijn hartelijke gelukwensen ter gelegenheid van het vijftigjarig bestaan der R.T.S. aan te bieden. Als oud-leerling gaan mijn gedachten nog steeds uit naar het dorpje in Zuid-Holland, dat mij twee en een half jaar heeft geherbergd. In de zo befaamde Boskoopse cultures heb ik veel praktische zowel als theoretische kennis opgedaan. Ik had het voorrecht, het veertigjarig bestaan der school als leerling mede te maken. Het was toen nog een festijn van de goede oude tijd. Tien jaren zijn nu weer verlopen; veel is er gebeurd in die tijd, die voor velen onzer moeilijk was. Er werd een strijd gestreden tussen goed en kwaad, waardoor de wereld op zijn grondvesten sidderde. Laten wij hopen, dat nu een tijd moge komen van vrede, waarin de mensheid tot rust komt. Velen van ons zijn naar alle windstreken vertrokken, hebben posities verworven en een gezin gesticht, maar menigeen zal terugdenken aan de school, waar men hem de beginselen van de boomteelt heeft bijgebracht.

Daarom zal ik wel uit naam van velen spreken, wanneer ik zeg, dankbaar te zijn voor het geleerde. Van harte feliciteer ik de Gouden Rijks Tuinbouwschool met haar jubileum.

Voorburg.

(w.g.) H. KORANYI.

„HOE ZALIG, ALS DE JONGENSKIËL NOG OM DE SCHOULDERS GLIJDT.....”

lezen wij op de eerste pagina van „de Camera Obscura”.

Maar ik voel mij veel zaliger in mijn eerste lange broek die ik kreeg toen ik toelatingsexamen voor de Rijkstuinbouwschool te Boskoop had gedaan.

Ik zie mij nog over die hoge brug gaan, die recht voor de deur lag; nu komen de leerlingen a.h.w. op clandestiene wijze in de school, stilletjes, achterom; wij, in onze tijd, zijn er wel eens achterom ultgeknepen.....

Ja, die eerste dag.....

„Ja, ja,” zei de heer Moerlands, en hij dacht natuurlijk: „Wat moet daarvan terecht komen.....”

„Ja, ja,” knikte de amanuensis, de heer Meinen, en hij dacht: „dat stelletje zullen wij maar kort houden.”

„Ja, ja,” dacht de heer Kremer: „hoe pomp ik in vredesnaam dat stelletje ongeregeld mijn wetenschap in?”

Het is nimmer helemaal gelukt, heer Kremer, maar dat heeft niet aan U gelegen. Een stelletje „ongeregeld”, dat waren wij, langen en korten, dikken en dunnen, dommen en slimmen, vluggen en tragen.

Dat was het begin van de schooltijd; daarnaast beleefden wij het begin van ons nieuwe tehuis; het Boskoopse kosthuis. Het rook in die huizen voor studerende jeugd vaak naar kool; ik houd heel veel van kool, maar ik ruik ze liever niet. Maar het behoorde tot het vak en de verf waarmede onze kamers geschilderd waren behoorde ook tot het vak, dat was van dat harde kasgroen; wij leefden dus direct in de juiste sfeer. Vaak heb ik nog heimwee naar het geloel van de boten in de Gouwe en dat van de koelen aan de Biezen-tocht.....

En dan de eerste kennismaking op de tuin, bij onze nieuwe baas. Wij voelden ons als de beruchte „vreemde eend in de bijt” en werden behandeld als ongevaarlijke krankzinnigen. Messen of schoppen kregen wij tenminste niet in handen, een vuilrapertje was al gevaarlijk genoeg. Ik heb mij voor deze nederige arbeid vaak geschaamd, laat ik nu maar eens eerlijk zijn. En wat die lui aan die planten zagen? Dood en doodeenvoudig zag het eruit..... en nu ben ik er nog niet achter. En dan de eerste kennismaking met het Boskoopse publiek!! Waaraan zagen die lui toch direct dat je een leerling was, al vermoeden wij ons in manchester-broeken en beenkoppen? Het was hinderlijk en vooral die Boskoopse meisjes. Wat was er altijd aan ons om te giechelen? Maar later zijn er toch maar lekker een hoop getrouwd met de overlevenden van de tuinbouwschool. En toen ik eerlijk Boskoper gedoopt was, riepen ze mij nog „snoek”, „snoek” na; ik vergeef het ze nooit!!!

Met die Boskoopse tuinjongens viel het wel mee; je wist er allebei niets van, kneep hem allebei voor de baas en zij rookten met ons samen onze sigaretten op. En door de tuinjongens leerde je het Boskoopse leven kennen; het doopceel van de baas werd gelicht, van de plisies, van de „meiden” en je leerde alvast dat de bewoners van Waddinxveen schurken waren, daar kon je beter omheen fietsen; waarom, dat heb ik nooit begrepen. Aan die tuinjongens hebben wij veel van onze opvoeding te danken.

Die Tuinbouwschool, dat was eigenlijk een raar ding; hoe meer je er leerde, hoe meer je leerde dat je er nog niets van wist en toen ik eindelijk mijn diploma had, wenste ik er nooit naar toe te zijn gegaan want de laatste woorden die wij meekregen waren: „dat wij nu konden beginnen, het vak te leren.” Dat ik dat „genomen” heb! Trouwens, na jaren komt men er soms pas achter; verleden jaar bezocht ik onze oud-directeur nog eens in Tilburg; er zat mij iets dwars.

De heer Moerlands had ons eens verteld dat hij op een reis in Rusland bij een kweker in de hoek van de kamer iets

vreemds had zien staan; op zijn vraag had hij toen ten antwoord gekregen dat dat Oma was, die voor drie maanden was overleden, maar door de hal nog niet de grond in kon; het goede mens lag stijf bevroren in haar kist in de hoek van de kamer.

Dat verhaal was mij altijd levendig bijgebleven, maar later wilde ik wel eens weten wat de heer Moerlands eigenlijk in Rusland gedaan had. Op mijn vraag om nadere uitleg begon de heer Moerlands hartelijk te lachen. „Kijk,” zei hij mij, „dat heb ik jullie nu eens wijs gemaakt om jullie een indruk te geven van een vastelandsklimaat.”

Laten wij nu bij gelegenheid van het jubileum ons schoolgeld maar terug gaan halen. Wie gaat er mee? Wij maken het dan meteen maar op ook.

In onze tijd bestond Arboricultura tijdelijk niet meer, maar wij hadden Hotel Klaassen en daar kwamen wij soms bijeen en onze tegenwoordige Voorzitter, de heer Brans, kon daar heel aardig liedjes zingen, dat herinner ik mij nog heel goed. Hij wil dat nu natuurlijk niet meer weten, maar dan wil ik zijn geheugen wel even opruimen. Maar verder waren wij brave jongens; zover ik mij kan herinneren zijn wij er maar éénmaal uitgeknepen naar Rotterdam, op de fiets en ik was blij toen ik weer thuis was, want dat was een complete wegwedstrijd. Wat mij echter altijd nog dwars zit is de onbillijke behandeling die ik eens heb moeten ondergaan. Jan Ebbinge, die nu in Amerika zit, gooide een steen naar mijn hoofd, uit pure waardering voor mijn persoonlijkheid; ik bukte mij juist op tijd (dat heb ik later in mijn leven meer moeten doen) en de steen vloog door de ruit van het natuurkundelokaal. Laten wij nu samen die ruit hebben moeten betalen, want als ik niet gebukt had was het niet gebeurd..... Salomo's oordeel. Jan, ik moet die centen nog van je hebben hoor; een soort vermogensaanwasbelasting; als je blijft wie je bent, moet je betalen. Enfin, beter blóo Jan dan dóo Jan; ook een uitdrukking die ik in Boskoop geleerd heb, n.l. van een oudere man, die met een jonge vrouw getrouwd was en maar liever op tijd thuis kwam om te eten.

Ja, die Boskoopse gezegden waren prachtig. Wat zegt U van: „Dat louwt, zei de reiziger en hij stak z'n kop onder water..... en verzoop”. Wat een levenswijsheid en wat een humor!

Typisch, verdrinken doet men in Boskoop alleen in de krant; in de werkelijkheid verzuipen men. Zuipen is weer iets anders, dat is ook afkeurenswaardig, maar niet zo schadelijk als verzuipen. „Schadelijk”, weer zo'n woord; mij is altijd verweten dat ik „schadelijk” lachte; is dat erg hinderlijk?

Maar gewerkt hebben wij er ook, bij onze bazen; voor één gulden in de week hebben wij gebeuld als dieren en ik weet nog heel goed dat ik meer ontzag had voor onze baggerman dan voor één van de grootste erporeurs van Boskoop.

Nu is dat natuurlijk juist andersom, het is maar wat in je gezichtsveld valt.

En voor de leraren heb ik pas respect gekregen toen ik er zelf eens voor stond; niet alleen moet je een soort filmster zijn om niet belachelijk gemaakt te worden, maar je moet alles weten, of doen of je alles weet, want oje als de Heren in de banken er achter komen dat je iets niet weet wat zij juist de vorige les geleerd hebben. Enfin, een gek kan meer vragen.....

Neen, nu ik zo'n 25 jaar van de school afben, heb ik grote waardering gekregen voor de leraren en..... voor de leerlingen, want als ik het nog eens over zou moeten doen dan kwam ik er nooit; dan werd ik baggerman en pruimde B.Z.K. en hield die „tuinbouwleerlingen” voor de gek.

Aan mijn lijf geen pollenaise, maar die uitdrukking heb ik nog van Amsterdam overgehouden.

En zo vormt de omgeving de mens.

Leersum.

P. HASSELMAN.

Gaarne ben ik bereid, enig levensteken te geven uit dit werelddeel. Allereerst mijn gelukwensen aan de leden en vooral 't bestuur met het 50-jarig bestaan van onze vereniging. Nog steeds zijn mijn herinneringen daar, waar ik eens als „geit“ liep te grazen en ook kwamen mij de woorden in gedachten: „Arboricultura, dat is onze band, daarin zijn wij één, welke ras of stand!“ Dit waren ongeveer de woorden van een Arbori-lied, dat in mijn tijd gemaakt is door een „lyrisch geitje“.

Villarrica, dat is op 't ogenblik de plaats, waar ik woon en werk, de farm heet „Quinta Llaima“, gelegen aan het schitterende meer van Villarrica, ongeveer 10 km breed en driemaal zo lang met een eiland in het midden, een centrum voor zeil- en visport. Vlakbij ligt de vulkaan Villarrica, die pas een uitbarsting heeft gehad, waarbij honderd mensen omkwamen. Deze vulkaan is mooi kegelvormig en bedekt met eeuwige sneeuw en doet vooral in het voorjaar, wanneer de fruitbomen bloeien, aan Japan denken. Onbeschrijflijk mooi! Mijn werk hier is administrateur, varkensfokker en pensionhouder. Het huis is n.l. zo groot, dat ik 's zomers, als alle mensen van het Noorden naar het Zuiden trekken, gemakkelijk paying guests kan hebben. Voordat ik de baan hier aannam, wilde ik eerst meer van taal, zeden en gewoonten hier afweten en deed tien maanden militaire dienst als vrijwilliger bij de Chileense luchtmacht. Het was geen gemakkelijke, maar wel een goede en goedkope leerschool! Ik heb daar tussen allerlei geboefte gezeten, maar ook velen als vrienden leren waarderen. Ik zou hier boekdelen over kunnen schrijven!

De farm, waar ik werk, is van een Oom van me, die in Santiago woont. Hij zag in de varkensfokkerij een goede toekomst en dus ben ik van boomkweker omgeschakeld op varkenshoeder. Het is interessant werk en ik heb er veel plezier in. De rassen hier zijn „large white“ en „Berkshire“, het eerste is een vlees-, het tweede meer een vetvarken. Verder hebben we nog „Cerdo alemán precoz“ een kruising tussen „large white“ en een witharig Duits varken, dat we in één jaar tot 125 kg kunnen opfokken.

Het klimaat hier: 's winters regen en lichte nachtvorsten, 's zomers als een warme zomer in Holland. Er zullen wel officiële lijsten van bestaan, maar hier is nog niet alles zo goed georganiseerd als in Holland, want het land is nog jong en met een zeer dunne bevolking. Wij liggen hier op 39 gr. Z.B. in het merendistrict van Zuid-Chili.

Hiermee hoop ik, aan Uw wens te hebben voldaan. Mijn gedachten zullen bij Arbori zijn op z'n vijftigste verjaardag en ik hoop dat het een daverend feest zal worden.

Hartelijke groeten aan alle bekenden uit m'n schooljaren.

Casilla 85, (w.g.) P. J. SCHUITMAKER

Villarrica (Chile).

OFFICIEEL GEDEELTE.

Hoofdbestuur:

Voorzitter: Th. Brans, Biezen 70, Boskoop, tel. 4.
Vice-voorzitter: H. G. Dekens, Burg. Colijnstr. 175, tel. 272.
Secretaris: Th. H. C. Klumper, Rozenl. 50, Boskoop, tel. 305.
Penningmeester: C. van Groos, Reijerskoop 34, Boskoop, tel. 478.

Bibliothecaris: J. Dijkhuis Jr., Zijde 86, Boskoop, tel. 203.

Houder Inf.bureau: J. D. den Hengst, Valkenburgerlaan 81, tel. 426.

Commissarissen: S. G. A. Doorenbos, Kwekerijweg 2, Den Haag; A. N. Ballego, Hofbrouckerlaan 20, Oegstgeest; H. J. Grootendorst, B.C.-straat 219, Boskoop, tel. 312; A. van den Akker, Dr. Houckstraat 20, Deventer; J. Kempen, Tuinstraat 57, Boskoop, tevens voorzitter Leerlingenbestuur; P. Griffioen, Reijerskoop 148, Boskoop, tevens secretaris Leerlingenbestuur.

Vert. voor Indië: O. J. Loggers, N.V. tot Expl. van D. Birnie's Administratiekantoor, Djember, Java.

Postn. 192952 t.n.v. penningmeester Arboricultura.

Bestuur Afdeling Leerlingen:

Voorzitter: Jaap Kempen, Valkenburgerlaan 109, Boskoop.
Vice-voorzitter: F. A. v. d. Vegte, Emmakade 57, Boskoop.
Secretaris: P. Griffioen, Reijerskoop 148, Boskoop.
Penningmeester: Const. v. d. Berg, B.C.-straat 183.
Bibliothecaris: W. v. Bommel van Vloten, Valkenburgerlaan 109.

Ere-leden:

Ir C. Ph. Moerlands, Oud-Directeur der school, Ringbaan West 119, Tilburg.

P. A. Colijn, Oud-Burgemeester van Boskoop, Soestdijkersstraatweg 97, Hilversum.

K. J. Perk, Oprichter Arboricultura, Alb. Perkstraat 75, Hilversum.

Dr Ir I. Rietsema, Oud-Bestuurslid, Directeur R. K. Tuinbouwschool, Breda.

A. N. Ballego, Oud-Voorz., Hofbrouckerlaan 20, Oegstgeest.

Dr E. F. Jacobi, Dir. der school, Reijerskoop 50, Boskoop.

W. Vijgen, Onder-Directeur der school, Valkenburgerlaan 71, Boskoop.

Museumcommissie:

M. Splinter, voorzitter; H. Bosch; Th. Brans; Ch. Marchant, A. Zandijk.

Redactiecommissie:

Th. Brans, A. v. d. Akker, J. C. Hoogendoorn, Th. Klumper, Voor Jubileumorgaan:

J. P. Hage en D. Hage-de Stigter.

Contributie:

Gewoon lid	minimum f	4,—	per jaar
Donateur	„	2,50	„
Adspirant	„	2,50	„
Lid voor het leven	„	50,—	ineens
Entréegeld	„	1,—	„

De Penningmeester verzoekt degenen, die hun contributie 1949 per giro willen overmaken, de overschrijving te doen plaatsvinden vóór 25 December a.s. Per 2 Januari gaan de kwitanties in zee verhoogd met incassokosten.

Gironummer 192952 t.n.v. Penningmeester Arboricultura, Boskoop.

De Schooltuin.

Gesprekken met leraren.

Vijftig jaar geleden was schrijver dezes er nog niet, dus weet hij ook niet, hoe men toen een gesprek met een leraar aanpakte. Men vroeg misschien belet door middel van een plechtige brief of stuurde een wiggemutst dienstmeisje met een boodschap. Maar hoe het nu gegaan is, dat weet ik wel, n.l. zomaar, zonder enige formaliteit. De Directeur sprak ik op het Oranje-feest, de heer Vijgen klampte ik aan in de gang van de school en bij de anderen ging het zomaar vanzelf. Ziehier een serie ontmoetingen. Men verwachtte geen karakter-analyses of geleerde verhandelingen. Leraren zijn ook mensen en ik heb ondervonden, dat R.T.S.-leraren aardige mensen zijn, die stuk voor stuk voor dit Arbore-feestorgaan alle medewerking hebben verleend. Overal waar ik kwam, werd ik gesterkt in de overtuiging, dat het team, dat de school bestuurt, vol geestdrift en toewijding is. Beschouw het niet als een jubileum-phrase, wanneer ik schrijf, dat de school zich gelukkig kan achten, met een dergelijke staf haar gouden jubileum te vieren. H.

DE MAN OP DE BRUG.

De schrijver van deze regels ging even, nauwelijks voldoende geschoren en zeker niet voor een ontvangst gekleed, horen, wanneer het de Directeur van de Tuinbouwschool eens gelegen zou komen, hem een half uurtje te ontvangen. Blijkbaar kwam het al dadelijk gelegen en het halve uurtje werden..... vier hele!

Dr. Jacobi „en pantoufles“ met Mevrouw, die hurkte bij de haard, die juist geroookt had, ziedaar de entourage voor een interview, tenminste in deze tijd. Ik stel me zo voor, dat de eerste directeur een oudere heer was met plechtige allures, minstens een snor, zo geen baard, en met een zeker iets in woord en gebaar, dat hem stempelde tot „de directeur“ en dat hem nooit verliet.

Dr. E. F. Jacobi

Nu zag ik voor me een vrij jonge man met een sportief jasje en een slap boordje. Een niet zeer snelle spreker met een joviale gemoedelijkheid en een hoge, enigszins vragende stem. De slanke gestalte met daarbij behorende losheid van beweging maken hem geknipt voor de motorfiets, waarop hij zich, soms met zijn vrouw of één van de assistenten achterop, naar allerlei tuinbouwcentra begeeft. Dr. Jacobi, doctor in de biologie, behalve directeur van de tuinbouwschool ook tuinbouwconsulent in een moeilijk rayon en directeur van de Proeftuin, bekleedt nog ettelijke andere functies. Geen wonder, dat zijn glimlach soms wat vermoeid is.

Na wat voorbereidend praten, waaruit blijkt, hoezeer Dr. Jacobi tot alle medewerking bereid is, komt de eerste vraag van de „reporter“: „Hebt U de indruk, dat er onder de leerlingen nog een zekere na-oorlogse mentaliteit heerst?“

„Toen, nadat de school een jaar niet gedraaid had, de deuren weer opengingen, hield ik mijn hart vast, maar spoedig bleek, dat de jongens weer snel aan het schoolleven wenden en alles in het werk stelden om de verloren tijd in te halen. Alleen het gebrek aan vóóropleiding deed zich sterk voelen, immers, vele leerlingen hadden allerlei diploma's gewoon cadeau gekregen, maar over het geheel viel het allemaal erg mee.“

Op de vraag, hoe het gehalte van de tegenwoordige leerlingen is in vergelijking met vroeger, werd geantwoord, dat vooral door de vrijwel onverbiddelijk gestelde eis van een jaar vóórpraktijk, waardoor velen spoedig afvallen, verbetering is ingetreden. Vroeger, toen zich soms op 25 Augustus nog leerlingen aanmeldde, was de school vaak een toevlucht voor allerlei jongelui, waar men geen weg mee wist. De vóórpraktijk zorgt nu voor de gewenste schifting.

In verband met het steeds toenemende aantal leraren en leerlingen informeerde de reporter naar de toekomst- en uitbreidingsplannen. Vanzelf wordt de ruimte te klein, maar eerst moeten alle musea en kerken worden opgebouwd, aldus Dr. Jacobi. Mevrouw merkte nog op, dat er gebrek bestaat aan een aula. Verder moesten eigenlijk voorlichtingsdienst en laboratorium een eigen gebouw hebben.

Nadat de Directeur zijn „huiswerk“ getoond had, n.l. het samenstellen van de geschiedenis van de school, waarbij heel wat te pas komt, tot grafieken toe, was het officiële gedeelte van het interview eigenlijk afgelopen, maar dat wil niet zeggen, dat we uitgepraat waren. Hier bleek, dat de Directeur zijn vacaties allerminst verluurd heeft, maar interessante studiereizen maakte, het laatst naar Zweden en Engeland, en evenals Mevrouw de skisport zeer is toegedaan. De verslaggever ging zelfs naar huis, gewapend met een berijmd prentenboek vol vallende, kronkelende en zwetende skiërs waar men misschien na zulk een bezoek een handleiding over groeistoffen had verwacht!

De Tuinbouwschool kan zich op haar vijftigste verjaardag gelukkig achten, te worden geleid door een sportief, enthousiast man en dat, zoals overduidelijk bleek, ook Mevrouw vol belangstelling is voor het wel en wee der school, zal de Directeur sterken in de uitvoering van zijn moeilijke, maar mooie taak.

DE MAN AAN HET ROER.

Op een herfstige Zaterdagmiddag was de beurt aan de heer Vijgen. Tegenover mij de Onderdirecteur van de Tuinbouwschool, waarover de Directeur al had gezegd: „Ik ben directeur, maar Mijnheer Vijgen is voor het vuile werk!“ En inderdaad, de praktische leiding van de school is in handen van de onderdirecteur: de controle op de vóórpraktijk, de ontvangst van de ouders en — als antwoord op mijn vraag — ook de uitleg van de straffen. Bij deze woorden komen er lachrimpeltjes om de ogen van de heer

W. Vijgen

„In twee jaar mannen uit jongens...“ Vijgen, die trouwens steeds de sappigheid van de Zuid-Limburger met zich meedraagt.

De achtergrond van zijn leven heeft de „second in command”, buitengewoon geschikt gemaakt voor zijn werk. Hij begon als onderwijzer, studeerde na de mobilisatie Land- en Tuinbouw L.O., later ten behoeve van een werkkring aan de R.T.S. Economie M.O., waarin hij later nog candidaat werd. Blijkbaar heeft alleen het feit, dat de studie van de kinderen vóór die van de vader ging, zijn doctoraal verhinderd.

De heer Vijgen praat veel, maar in tegenstelling tot de meeste praters niet vlug en druk, maar bedachtzaam, waarschijnlijk ook wel enigszins met het oog op de publicatie van zijn woorden.

„De praktijk is het belangrijkste deel van de R.T.S. De plicht, handenarbeid te verrichten en de voortdurende, vrijwel altijd goedmoedelijke omgang met de baas, die meestal ouder is en de jongens veel levenswijsheid meegeeft, schept tussen die beiden een verhouding, die dikwijls door correspondentie en bezoeken nog jarenlang bestendigd wordt.” De praktijk is wel echt het stokpaardje van de onderdirecteur. „Op het ogenblik zijn er over het hele land verspreid zestig voorpraktijkers. In Groningen, Friesland, de Achterhoek, Brabant en Zuid-Limburg bezoek ik ze allemaal per trein of per fiets minstens éénmaal per jaar. Al deze jongens sturen maandelijks dagboeken in, die geïllustreerd moeten zijn. Die controleer ik en tot schrik van de heer Bekker moeten ze ook teruggezonden worden. In Mei komen de jongens dan naar Boskoop. We plaatsen ze dan bij een baas en dat geeft nogal eens problemen, want niet alle bazen passen bij alle jongens en omgekeerd.....”

Verscheidene aardige voorvallen worden de reporter verteld en uit alles blijkt, dat kijk op de mens en vooral op de jonge mens een van de sterkste punten van de gastheer is, die, wat hem daarbij niet te onpas zal komen, zelf vader van een flink gezin van volwassen kinderen is. Maar niemand zal de reporter van overdrijving beschuldigen, wanneer hij hier niet alleen van kennis, maar ook van liefde voor het werk spreekt, want deze springt uit het gehele gesprek naar voren.

Op de vraag, of de school nuttig blijkt voor het verdere leven komt het antwoord: „Ja, ik weet zeker, dat de jongens, die nu de school verlaten stuk voor stuk in hun twee jaren hier bruikbare mensen in de maatschappij zijn geworden en het geeft voldoening, gezamenlijk in die tijd iets te presteren.” Dit kan gekenschetst worden als het „credo” van de heer Vijgen. Iedere jongen is er welkom al is het 's avonds 10 uur! Hoewel de ondervraagde zelf nog „praktijk” had, n.l. zijn groententuintje, waarop hij zijn door de werkkring gegroeide agrarische complexen afreageert, hebben we nog heel wat gepraat. Toen de reporter tenslotte werd uitgelaten, stond in de gang een „baas” met de hoed in de hand. Als oud-leerling heb ik mij afgevraagd, wiens bloed zou vloeien, want over de hoedanigheid der straffen was verder niet gesproken....

DE NESTOR.

Hoelang heeft iemand nodig om Boskoper te worden? Als een-en-dertig jaar genoeg is, dan is de heer Kremer Boskoper. Een-en-dertig jaar is een lange tijd als leraar op eenzelfde school. Hij is dan ook de nestor van de leraren, wat de dienstjaren aangaat. Dat vertelde Mevrouw me, toen ik in de familiekring werd ontvangen, waar de heer des huizes, die juist in zijn tuintje had gewerkt, bij de kachel zat uit te blazen.

Na wat uitleg kwam de moeilijkheid, wat te vragen. Onwillekeurig vraagt men aan een leraar met zoveel dienstjaren: „Hoe lang nog, voor U met pensioen gaat?” „Nog twee jaar.”

B. Kremer

31 jaar.
kruiswagens wheelbarrow.

Zo langzamerhand komt het gesprek op het onderwijs in de talen en schrijver van deze regels weet nog goed, hoe hij in Canada veel nut heeft gehad van de befaamde woordenlijsten in de geest van kruiwagen-wheel-barrow, bak-frame. Met genoeg hoorde hij, dat nog steeds deze woordjes worden geleerd en dat men nog steeds tuinbouwbladen leest, advertenties inclusief en ook het belang hiervan kon ik bevestigen. Vanzelf is het van groot belang, dat het onderwijs op de praktijk is afgestemd. Engels heeft nu de meeste belangstelling. Frans minder en merkwaardig genoeg Duits meer dan vóór de oorlog.

Daar de reporter zelf oud-leerling van de gastheer is, kwam het gesprek op andere oud-leerlingen en bijzondere typen daaronder en hier bleek wel, dat de heer Kremer er niet veel van vergeten is. Ook spraken wij over het verschijnsel „meisjes op school”, waarbij mijn gastheer me vertelde, dat hij er graag een paar in de klas heeft. „Het is gezellig les geven en de jongens houden zich wat kalmer omdat er meisjes bij zijn.” Daarom vindt hij het jammer, dat er nu maar één voorpraktijkster is en in het eerste jaar niet één meisje. Daarna dreef het gesprek wat af en via allerlei huis-, tuin- en keuken-onderwerpjes (ter oriëntatie van de oud-leerlingen, ik vernam, dat de heer Kremer nog steeds zijn trouwpak aan kan, dus wel zeer weinig in proporties is toe- of afgenomen) kwam het afscheid.

Ik vertrok uit de gastvrije woning van de heer Kremer, de man, die iedere oud-leerling onmiddellijk zou herkennen..... aan het onveranderde korte kuifje!

DENDROLOOG.

„Kom maar mee naar boven”, had Ir. Harmsen gezegd en nu zat ik tegenover hem in zijn studeerkamer. De tafel bezaaid met boeken, tijdschriften en een dikke bundel in pakpapier, waar ik herbariummateriaal in vermoedde. Op het raamkozijn wat coniferenkegels, geologische specimen en schelpen, maar als bewijs, dat de gastheer niet alleen wordt geboid door de wetenschap een collectie bierpullen met opschriften en een kleiner reclamekruidje van een sterker vocht... Het raam van de studeerkamer ziet uit over de tuinen; in de verte speelde de zon brandalarm in

Ir. E. E. Harmsen
„Plutzer”

de ramen van Zwammerdam en onderwijl kroop de herfst-avond voort over de tuinen, zodat geleidelijk de hoeken coniferen van regelmatige groene segmenten tot zwarte vlakken werden.

Naar mijn gastheer nog precies weet te vertellen, stapte hij op een Maandagmorgen in November om kwart voor elf lokaal I binnen als leraar plantenziekten. De reporter weet het ook, want hij behoorde tot de eerste leerlingen van Ir. Harmsen. Nu echter is deze docent overgegaan op een ander leervak, dat der sierplantenkennis en zoals de ingewijden wel weten, is hij dendroloog in hart en nieren. De tijd, die hem nog gelaten wordt buiten zijn ruim dertig lessen brengt hij pluizend en onderzoekend door. De ene determineer-tabel is nog niet klaar of de andere wordt al op stapel gezet en de leerlingen klagen, dat zij al die dictaten moeten kopen. „Maar later vragen ze om meer”, vertelt Ir. Harmsen me. „Het is met veel lessen zo, later ga je ze pas waarderen, zo is het mijzelf ook gegaan”.

Ook bij deze leraar weer geestdrift: „Ik hou van mijn werk en van de school” is zijn credo. Dendrologie en nog eens

dendrologie. Pakken planten uit Kew Gardens, die nog moeten worden uitgezocht om plaats te vinden in de stapels dozen herbariummateriaal, aantekeningen om uit te werken en jaargangen van tijdschriften om na te zoeken. Op het ogenblik staat het geslacht *Fraxinus* in het brandpunt. De gastheer vertelt met meeslepend enthousiasme van zijn werk en waar zouden we anders over spreken dan over siergewassen? Ik ontdek, dat Ir. Harmsen nog altijd iemand is van uitgesproken ideeën en een eenmaal ingenomen standpunt niet gemakkelijk prijsgeeft. Voor de lezers, die hem niet kennen, mag ik nog wel vermelden, dat hij zelfs niet in de verte lijkt op de foto, die bij dit stukje prijkt.

De reporter vermoedt, dat het de heer Harmsen zal gaan als zovele hardwerkende onderzoekers: zijn leven zal tekort blijken om alles uit te voeren, wat hij zich heeft voorgenomen. Aardig is, dat hij steeds spreekt over „de jongens” en nooit over leerlingen. „Ik probeer de jongens in die twee jaar een begrip over dendrologie bij te brengen en ze te leren, er zelf op voort te bouwen”. En, al zal niet iedere „jongen” in vuur en vlam staan voor een meeldraad meer of minder, het is toch te hopen, dat nog velen in dit interessante vak door een zo enthousiaste leraar zullen worden onderwezen.

EEN ZOON VAN BOSKOOP.

De heer van der Graaf, leraar aan de R.T.S. in Grondkennis, Bepestingsleer en Natuurkunde, is zo ongeveer een tijdgenoot van de reporter, bovendien evenals hij, Boskoper in hart en nieren. Waar kan men een Boskoper beter vragen dan voor de brug, in het hart van beider geboorteplaats? En dan, Boskoper alleen zegt nog niet genoeg, deze leraar is zelf ex-boomkweker en bovendien ex-leerling van de Tuinbouwschool.

A. J. van der Graaf
Tien jaar tuinschoonen.

Op de vraag, hoe lang deze leraar daadwerkelijk „in de tuin” was geweest, kwam het antwoord ongeveer zo: „Laat eens kijken, toen ik dertien was, kwam ik, geloof ik in de tuin en in 1934 kwam ik er weer uit.” Wanneer we deze onbekende grootheden gaan calculeren, dan komen we tot de slotsom, dat de heer van der Graaf tien jaar tuinervaring heeft.

Vanzelf volgde toen de vraag, of de heer van der Graaf meende, bij het onderwijs nog nut te hebben van deze tijd in de praktijk. Het antwoord typeert de ondervraagde: „Nou, wat Boskoop betreft, kunnen ze me geen oren aanhaaien!” U ziet, Boskoper blijft Boskoper. Trouwens, de heer van der Graaf heeft naar elders gekund, maar gaf de voorkeur aan Boskoop en hoopt ook hier te blijven. Daar hij van verandering houdt, zal de komst van het nieuwe vak „Tuinbouwtechniek” hem veel genoeg doen, want hij prutst graag, kan zelf een radio bouwen en van de radio naar de grondfruits: il n'y a qu'un pas!

Ondertussen gingen voor de derde maal tijdens ons gesprek de bomen van de brug omhoog en wij gingen verder: de reporter met zijn mandje achterop naar de tuin en zijn slachtoffer naar de fotograaf om te kijken, hoe de foto, die hierbij staat, uitgevallen was. Ik keek hem even na en voelde mijn Boskoopse hart zwellen: Een leraar uit ons midden. Mogen er vele volgen!

EERSTE-JAARS-LERAAR.

Had ik de andere leraren al eerder ontmoet, Ir. Vreeling was voor de reporter even nieuw als ik voor hem, iets wat het onderhoud een geheel ander karakter gaf. Ir. Vreeling is zelf bijna nog eerste-jaars, pas in Februari aan de school begonnen en nog geheel in opbouwstadium.

Ir. L. H. Vreeling
enthousiast...

Opperhoutvester in Indonesië, daarna krijgsgevangene, nu na wat zwerven gevestigd in het alle Boskopers bekende oude huis van de heer Ebbinge, zijn eerste echte woning in Nederland. In de kamer staat een treurig lege boekenkast, want het valt niet mee, naast zo-dingen, ook de verloren gegane bibliotheek weer op peil te brengen.

Ir. Vreeling vertelde mij, dat het doceren vrijwel nieuw voor hem is, evenals de vakken. Er is wel een groot verschil tussen het beheeren van eeuwen oude teakhoutwouden en het bijbrengen van de leer der plantenziekten, scheikunde, plantengeografie en erfelijkheidsleer aan de R.T.S.'ers. Maar gezien het enthousiasme van de leraar zal het allemaal best voor elkaar komen en de reporter voelde eerbied voor de man, die door omstandigheden wordt gedwongen, een geheel nieuwe carrière op te bouwen, en dat op een leeftijd, waarop velen zich kunnen veroorloven, al aan afronden te gaan denken.

Wij spraken enige tijd over het wegspoelen van grond en het daarvoor dreigende voedseltekort op de gehele aarde, maar gelukkig zag het er niet naar uit, dat de gastheer zich daar permanent zorgen over maakte, lachen kon hij in ieder geval wel. „Ik praat liever niet over Indië,” zei Ir. Vreeling, maar toch heb ik zo'n idee, dat de leerlingen heel wat hierover zullen horen, wat vooral de „Indische cursisten” ten goede zal komen.

LERAAR IN 'SKONINGS ROK.

Blijkbaar onder de indruk van het spreekwoord „uit het oog, uit het hart”, hadden de Directeur en andere leraren tegen me gezegd: „Vergeet mijnheer van Dijk niet!” Ik zou hem niet vergeten, al weten de leerlingen van thans nauwelijks, dat hij nog bij de school behoort. Deze leraar is n.l. al twee jaar in militaire dienst en naar hij zelf veronderstelt, zal er nog wel een jaartje bijkomen.

Dr. P. J. S. van Dijk
Winnaar voor de klas!

Voor iemand, die plezier heeft in zijn werk, niet bepaald prettig! Helaas, tot nog toe moet hij blijven, waar hij is, maar zijn hart ligt, figuurlijk gesproken dan, nog altijd in de school en de heer van Dijk is dan ook van plan, zodra hij als eerste luitenant bij de administratie gemist kan worden, vol moed weer met doceren te beginnen.

Toen de reporter hem bezocht, vertelde de heer van Dijk, dat het heen- en weer reizen en de dienst hem zoveel tijd kosten, dat het bijhouden van wat vaktijdschriften gedurende de treinreis alles is, wat hij aan zijn werk kan doen. Op het jubileumfeest hoopt hij present te zijn!

Gaarne spreken we de hoop uit, dat deze discipel van Flora

niet al te lang in de greep van Mars zal blijven, want enthousiaste leraren kan de school te allen tijde gebruiken. Dat de burger Drs. P. J. S. van Dijk weer spoedig voor de klas moge staan!

HET FACTOTUM.

Bij elke goed georganiseerde middelbare school behoort een man, zonder wie eigenlijk niets kan draaien. Wie moet er op het begin- en eindbelletje drukken, wie moet de rapportenboekjes invullen, de examenuitslagen naar de diverse kranten sturen en omvangrijke dictaten typen en cyclostyleren? Eigenlijk is het de hele dag: „Bekker, wil je even...“ Zo was in deze jubileumtijd de vraag van de Directeur: „Zeg Bekker, wil je „even“ het adres en de werkring uitzoeken van alle oud-leerlingen?“ Alsjeblieft, een kwestie van drieduizend poststukken! Verder heeft de heer

G. Bekker
Bekker, wil je even...

Bekker „even“ de lijst-van-oud-leerlingen uitgetikt en tot op het laatste ogenblik bijgehouden.....

Even ben ik bij Bekker binnengewipt. Hij had juist een enorme stapel dictaten gecyclostyleerd, zijn arm slingerde nog zachtjes na. Wat moest ik aan het factotum van de R.T.S. vragen? Wat hij doet, dat weten we allemaal en ten overvloed staat het voor hem nog eens nauwkeurig op twee grote vellen papier. Waar hij vandaan komt? Wel, eigenlijk is deze aanwinst voor de R.T.S., min of meer uit de lucht komen vallen, want hij is mécanicien op Soesterberg en Schiphol geweest. En nu is hij de man, die ieders naam kent, ieders levensgeschiedenis in zijn kaartstelsel heeft, die zorgt, dat de chemische stoffen niet opraken, dat er altijd papier is, die kan beslissen over leven en dood van een leerling, door een seconde vroeger of later op de noodlottige of de verlossende bel te drukken. Dat is Bekker, zonder wie de school geen begin en geen einde heeft.

NAGEKOMEN BERICHT:

Tot onze grote spijt hebben wij juist uit Indonesië, waar zovele oud-leerlingen verblijven, nog geen brief ontvangen. Wij zullen deze in het eerstvolgende nummer publiceren.

WEET JE NOG VAN TOEN!!!

R.T.S.'ers uit alle oorden,
Luidkeels kondig ik U aan,
Dat de Tuinbouwschool in Boskoop
Vijftig jaren heeft bestaan.
Door heel het land, naar verre streken,
In stad en dorp, in 't kleinste gehucht,
Gaaf snel de tijding van Arbori:
„Een daverend feest hangt in de lucht“.
En dat zal geweldig worden,
Met de hulp van jong en oud,
Zal de R.T.S. straks prijken
In het reinste klatergoud.
Ik zie ze al komen de reünisten,
Oud en jong, zwart, grijs of kaal,
En Boskoop zegt: „Komt feestgenoten,
Welkom, welkom, allemaal.“

Arbori gaat iets organiseren,
Zoals nog nimmer is geweest,
De jongens die hier nu studeren,
Verstaan hun taak voor 't gouden feest.
Er staat een program in 't Octoberblaadje,
Maar daar heb ik toch weinig aan,
Ik weet er gelukkig meer van te zeggen
En daar verklap ik gerust wat van.

Aankomst en ontvangst der reünisten,
Dat is dan het begin,
Dan drinken we gezamenlijk koffie,
De stemming komt er dan wel in.
Ontvangst en receptie ten stadhuize,
Hallo zeg, Weet je nog van toen?
Wij weten nog heel goed dat Boskoop,
Zoets nooit krenterig zal doen.
Maar wat er 's avonds gaat gebeuren,
De optocht naar de Arbori-trein,
Met fakkeis, toeters en bombarie,
Ja, dat zal iets bijzonders zijn.
Eerst komt het bestuur van ons Arbori,
Hoog te paard, met vrolijke snuiten,

Voorzitter Brans die lacht zich een aap,
Om de lol van z'n Arbori-schavuiten.

Dan volgt een zegekar, getrokken
Door alle leden van ons corps,
Getooid met de Arbori-kleuren,
Daar zijn 't dan ook studenten voor.

Op de bok, de leidsels in handen,
Zitten Dr. Jacobi en Ome Chris,
Lachend, wuivend naar alle kanten,
Jongens, wat een gebeurtenis.

De leraren zitten achterin,
De conciërges achterop,
En allen hebben — geen hoge hoed —
Maar een vrolijke muts op de kop.

B. en W. en heel de raad,
Gaan mee in deze stoet,
Die zijn natuurlijk deftig en
Op het hoofd de hoge hoed.

Maar ze houden de deftigheid niet vol,
De Burgemeester wenkt eens even,
En dan wordt door d'edelachtb're schaar,
Ons volkslied aangeheven.

Dan wordt de stoet weer kakelbont,
'k Zie een vrolijk juichende schaar,
Heel Boskoop loopt gearmd en
Host en danst maar door elkaar.

Excelsior en Concordia,
Die zorgen voor muziek,
Ik zeg maar zo, het wordt heel goed,
Ons feest dat wordt uniek.

Zo gaan wij per Arbori-trein,
Naar Gouda, (dat is mis),
Maar 't kan niet anders, omdat er
In Boskoop geen Klaassen meer is.

Dat avondfeest wordt een gebeuren,
Spel en dans, gratie en pracht,
De jongelui zijn er van doordrongen,
Dat er veel van wordt verwacht.

De volgende dag niet al te lang slapen,
Ons Museum vraagt belangstelling voor,

Zijn verzamelde schatten uit grijs verleden
Ook dat vooral niet verzuimen hoor!!!

's Namiddags nog een plechtigheid,
In het gebouw van de R.T.S.
Daar schuiven we nog eens in de bank
En denken aan de boomteelt-les.

En 's avonds maar weer naar Gouda toe
Dat mag geen mens vergeten,
Aan het slot toch van ons feestprogram,
Gaan we allen heerlijk eten.

De voorzitter spreekt er dan nog eens
op los,

Er volgen er zeker wel meer,
Aan het eind zeggen we dankbaar en
voldaan:

„Tabé“, tot de volgende keer.

Ik zie ze al komen, de reünisten,
Op 2 December voor 't gouden feest,
Van onze school, die 50 jaren,
Er voor heel de tuinbouw is geweest.
Heel dankbaar gedenken wij de jaren,
Van studie aan de R.T.S.,
Dankbaar voor lof en vermaning,
Dankbaar ja, voor iedere les.
Dankbaar ook voor het practisch werken,
Op een Boskoopse kwekerij,
Toen niet altijd vol enthousiasme,
Maar nu ook daarvoor werkelijk blij.
R.T.S. nog vele jaren,
Onze gelukwensen zijn spontaan,
Wij hopen dat al Uw verlangens
Spoedig in vervulling gaan.

Ik zie ze al komen de reünisten,
Maar velen komen niet mee,
Zij mochten ons feest niet meer beleven,
En rusten..... hier of overzee.

Moge het voor hen maar vrede wezen,
Zoals hier nimmer wordt verstaan,
Wij zullen ze gedenken en nooit vergeten,
Die ons slechts wat zijn voorgedaan.

Spl,

PROGRAMMA DER FEESTELIJKHEDEN:

Eerste dag, 2 December:

- 11.00 uur: Aankomst en ontvangst in het verenigingsgebouw Rozenlaan.
 13.00 uur: Gezamenlijke koffietafel in hetzelfde gebouw.
 15.00 uur: Officiële ontvangst van de reünisten op het gemeentehuis, met aansluitend:
 15.30 uur: Receptie in de raadszaal.
 19.00 uur: Fakkeloftocht door Boskoop naar
 ± 19.45 uur: Arboritrein of bussentrein naar Gouda.
 20.30 uur: Feestavond in de Schouwburg te Gouda.
 Hierna groot bal in de aangrenzende zalen van Kunstmin en de Sociëteit „Ons Genoegen”.
 Na afloop geregelde busverbinding naar Boskoop.

Tweede dag, 3 December:

- Vanaf 10.30 uur: Tentoonstelling van oude gebruiksvoorwerpen uit de omgeving van Boskoop, verzameld door de Museumcommissie van Arbori, in het Verenigingsgebouw Rozenlaan.
 Vanaf 11.30 uur: Open buffet.
 14.00 uur: Bezoek aan de school met aanbidding van gedenkraam.
 18.30 uur: Diner te Gouda. Punt van samenkomst Café „De Beursklok”, Markt, Gouda.

FAKKELOPTOCHT.

Deze zal opgesteld worden in Reyerskoop voorbij (ten Oosten) van de R.T.S.

Daar zullen fakkels, lampions enz. uitgereikt worden.

De route is als volgt vastgesteld:

Vertrek Reyerskoop. Voor de R.T.S. zal even halt gehouden worden om een klinkende groet te brengen; vervolgens Reyerskoop over Zuikse Brug tot Postkantoor, dan links de onderweg om een groet te brengen aan de plaats waar eens Hotel Klaassen stond; daarna via de haarspeldbocht naar en over de brug; na de afrit rechtsom de B.C.-straat, Kerkstraat, Tunnel, Bootstraat, Wilhelminalaan, Zijde tot het Raadhuisplein.

Daar staan de bussen gereed voor het vertrek naar Gouda. Wij doen een dringend beroep op iedereen om bij de bussen gedrang, maar dan ook elk gedrang, te voorkomen. Denkt ook aan een ander! Een ieder, die voorzien is van een kaartje voor de bus, gaat mee.

VERBINDINGEN NAAR BOSKOOP.

Per bus:

Van Gouda, Stationsplein: elk vol uur, dus 8.00, 9.00, 10.00, enz.; reisduur 20 minuten.

Van Rotterdam, Stationsplein D.P. Directe verbinding: elk kwartier vóór het volle uur, dus: 8.45, 9.45, 10.45, enz.; reisduur 5 kwartier.

Van Leiden, Beestenmarkt: elk kwartier vóór het volle uur, dus: 8.45, 9.45, 10.45, enz.; reisduur 40 minuten.

Van Den Haag, Station Rijnspoor: 8.30, 9.30, 10.30, enz.; overstappen bij Hazerswoude; reisduur één uur.

De bussen arriveren in het Centrum van Boskoop.

Per trein:

Van Gouda: 8.35, 9.35, 10.35, enz.

Van Leiden: 8.42, 9.42, 10.42, enz.

Na de toneelvoorstelling te Gouda regelmatig bussen naar Boskoop.

Regelings-commissies Jubileumfeesten:

Voor het goede verloop van de festiviteiten op 2 en 3 December zijn de volgende commissies samengesteld. Ter herkenning zullen de leden van de commissies een cocarde of lint dragen in de kleur zoals hieronder aangegeven.

Ontvangst (oranje-blauw)	H. G. Dekens, voorz. H. J. Grootendorst G. J. van Noordt.
Pers (wit)	H. J. Grootendorst, voorz. B. Kremer J. P. Hage S. G. A. Doorenbos.
Logies en Vervoer (rood-wit)	J. D. den Hengst, voorz. Sj. Hoitsma B. Mossel J. A. Venema H. Bosch
Fakkeloftocht, tevens Contrôle en orde Feestavond (geel)	F. J. Grootendorst, voorz. B. B. C. Rosbergen J. Dijkhuis, Jr. A. v. d. Akker Ch. Marchant
Versieringen (groen)	G. J. van Noordt, voorz. A. N. Ballego B. Leinkes A. Schoemakers R. van Nes.

Museum (groen-wit)

De bestuursleden dragen 'n Arborispeldje op zilveren plaatje.

TOEKOMSTDROOM VAN EEN GEIT OF DE R.T.S. OVER 50 jaar.

Onze R.T.S. bestaat thans 50 jaren. Hoe zullen wij haar vinden bij haar eeuwfeest?

Stappen wij in gedachten in onze atoomwagen..... Een druk op de groene knop links en een uranium-atoom rolt in de cyclinknop, een druk op de rode knop rechts, het atoom wordt gesplitst, boemmm! Uitstappen, R.T.S. Boskoop.

Wij dribbelen met onze oude beentjes de spiegelgladde glazen treden van de hoofdingang op van het enorme gebouw, geheel uit glas, staal en bakeliet. Aan de met aluminium versterkte poort worden we door een robot-man, plaatsvervanger van dan wijlen-Bekker, ontvangen.

Hij brengt ons naar de kamer dan Directeur Uraniacobi, leraar in de atoomkundige botanie, in onze oude ogen nog een broekje, door wie wij, oud-leerlingen van 1948 allerhartelijkst (als dat begrip dan nog bestaat) worden ontvangen. De Directeur leidt ons persoonlijk rond en wijst ons in de leraarskamer op het apparaat, dat de leerlingen bij het vertellen van smoesjes doorlicht en ontmaskert en op een z.g. Pak-voor-de-broek-klopmachine, die in de plaats is gekomen van het „Zaterdagmiddag-terugkomen”.

Een sirene kondigt het einde van het tweede lesuur aan en op hetzelfde ogenblik vliegen alle deuren open en rennen de leraren, gezeten op door electromotoren aangedreven lesse-naars de brede gangen op om zich naar het lokaal van het volgende lesuur te begeven, waarna de deuren automatisch dichtklappen. „Geen seconde gaat op deze wijze verloren,” zegt de Directeur.

We worden voorgesteld aan Dr. Bikinifica, onderdirecteur, leraar in aard- en maankunde en hartstochtelijk voorstander van de Atomische School in de Economie en gaan dan een kijkje nemen in het scheikundelokaal.

Boven de ingang daarvan zien wij een groot schilderij, voorstellende een oud, zeer geleerd uitziend heer met lange donkere baard. Met vreugde herkennen we hier onze vroegere leraar, Ir. Harmsen, die, naar ons door de Directeur bevestigd wordt, een der grootste geesten van zijn tijd op het gebied der botanische chemie is geweest.

In het scheikundelokaal wordt met kortsichtige haast gewerkt met atomen, electronen en ionen. Speciale apparaten beschermen ons tegen de dodende stralen. Duizelig volgen we onze gids naar de roltrap. Voor we het beseffen zijn we boven en stappen een der vele lokalen binnen. De leraar, wiens naam wij helaas niet verstaan en die we dus maar meneer Dinges zullen noemen, toont ons de geheel glazen lessenaars, waardoor het spieken met briefjes vanzelf tot het verleden behoort. Ook de radio-spiekapparaten, die nog enige tijd zijn gebruikt, zijn onmogelijk geworden, terwijl dictaphoons, in alle lessenaars aangebracht, onmiddellijk elke voorzeg-poging op de leraars-lessenaar signaleert. Meneer Dinges toont ons de gummihand, die onmiddellijk elke overtreder vanuit de lessenaar door middel van een draai om de oren tot rede brengt, terwijl ons verder het bestaan van sterke robot-mannen wordt onthuld, die na een druk op de desbetreffende knop, de bandieten de klas uitsmijten.....

De proeftuin, die we daarna bezichtigen, is natuurlijk eveneens geheel aan de tijd aangepast en is uitgegroeid tot een park, dat veel gelijkenis vertoont met „Kew Gardens” uit de dagen van de heer Harmsen. Complexen bakken en kassen, voorzien van atoom-energetische verwarming zien wij, waarin de vreemdsoortigste planten, waarvan wij in „onze dagen” niet konden dromen, worden gekweekt. Een keur van robot-mannen is hier bezig met veredelingsproeven e.d. en Dr. Uraniacobi stelt ons voor aan de chef van deze ploeg, die wegens zijn buitengewone verdiensten op het gebied van de habitus der katjesdragers en tevens ter ere van ons bezoek het reeds in onze tijd beroemde hoedje van de heer Harmsen op zijn stalen hoofd draagt. Het alpinomutsje blijkt te zijn vermaakt aan de leider der chemische afdeling. Op de terugweg worden wij getroffen door de in steen gehouwen trekken van de heer Zwartendijk, geplaatst op een groot gazon. Helaas moeten wij de motoren-afdeling, eens de droom van de heer van der Graaf voor een volgend bezoek houden, want Dr. Uraniacobi moet weer les gaan geven.....

B.

DE EERSTE SCHREDE.

Hij was mij wel bekend.

Op een goede dag hield ik hem op straat eens aan om te vragen ook deel te nemen aan de werkzaamheden voor het jubileum. Het was een belangrijk onderdeel van de feesten en al wat daar omheen is en het zou veel tijd kosten en een massa werk geven.

„Als ik het niet doe, moet jij dat er dan ook bij doen?” was zijn vraag, waarop ik bevestigend moest antwoorden.

„Nou, dan praten we er verder niet langer over: je kunt op mij rekenen,” was zijn laconiek antwoord. Kort en krachtig en ik was in de overtuiging, dat hij zijn werk goed zou doen, dus voelde ik me heel wat opgelucht.

Later bespraken we samen enige bijzonderheden over zijn werk. We moesten buiten Boskoop een bespreking voeren. „Als het je niet te min is, in mijn oude Ford mee te rijden, dan gaan we morgenmiddag.” Ik zei niets en de volgende dag was ik op tijd present bij de garage naast de pakloods. Volgens zijn verklaring was hij eens met de oude Ford in een volkstuin te ver achteruit gereden, waardoor zo'n houten huisje boven op de Ford geschoven werd. Ze hebben het er toen maar op laten staan. Zijn vader kwam nog even langs en vroeg me zo terloops of ik goed verzekerd was, hetgeen ik nu niet zo bemoedigend vond.

We stapten in en pufden achteruit naar de weg, namen een grote zwaai en we hadden de gang. Hij begon met verheven stem de conversatie en op hetgeen ik daarvan verstaan kon gaf ik een kort antwoord, omdat ik me nog niet erg geïnstalleerd voelde. Juist bij de draai van de brug bleek, dat ik me nog niet goed georiënteerd had waar of ik een houvast kon vinden voor de buitenbochten, maar het deurtje zat gelukkig goed dicht. We spraken met luide stem en schoten de Zijde op. Ik probeerde aan een ijzeren klink of ik het raampje iets dichters kon krijgen, maar prompt vloog de deur open: geen ongelukken! „Nee,” zei hij, de slinger van het raampje was weggenomen en al naar het jaargetijde regelde hij de stand van de raampjes elke drie maanden. Nu stonden ze op „Najaarslucht” en over twee maanden komen ze op „Winterlucht”. Alles goed hoor en zo reden we op „Najaarslucht” verder. „Ga maar een beetje voorover zitten, dan voel je de tocht niet zo, die gaat dan achter je heen.” Het is maar een weet.

Alles ging prachtig, vooral op de betonweg, waar we elkaar beter konden verstaan. We reden een behoorlijk gangetje en terwijl ik maar zat te zoeken waar of een houvast te vinden was, telde hij hardop de snelle wagens, die ons inhaalden; maar dat waren alle gestroomlijnde sleeën, terwijl ons volkstuinhuisje veel te verplaatsen had, zowel uitwendig als inwendig. Ik had het gevonden! Mijn advies luidde om aan het plafond van de cabine een paar lussen aan te brengen, die gemakkelijk in het bereik van de armzwaai waren. In de stad hebben ze dat ook bij de grotere vervoermiddelen. Een volgende keer zou het in orde komen.

We gingen de betonweg af; een waaghals schoot juist voor ons heen en ik loofde mijn goede chauffeur en goede remmen; beiden werkten subliem. We reden door een dorp of stadje en via een politieagent, die ons meesmuilend aankeek en een haringtentje kwamen we aan het adres waar we zijn moesten.

De zaken werden uitvoerig besproken en na een half uur gingen we weer terug. Deze keer niet over de betonweg, maar binnendoor, dwars door het mooie polderlandschap. Hoewel de weg minder goed was dan op de heenreis, werden we in beslag genomen door het mooie landschap en onze vakkundig-technische besprekingen over ons, zijn werk. Ik was al gewend geraakt aan de uithalen en vond morele steun bij de toekomstige lussen. Het was een luide conversatie en de Ford deed ook zijn best. Na een half uur stoomden we Boskoop binnen en met een grote zwaai stond de goede oude Ford in eens in de garage, zonder ook maar één splintertje lak verspeeld te hebben.

Zijn vader wenste mij geluk. Waarmee, dat weet ik nog niet. Was het vanwege de behouden thuiskomst, of feliciteerde hij ons, dat nu definitief de grondslag van dit Jubileumorgaan gelegd was? Maar het was een feit, dat met deze tocht de eerste schrede werd gezet voor ons grote orgaan voor de jubilea in Boskoop.

Het was spannend, maar een volgende keer ga ik toch weer met je mee, JAAP.

Th. B.

RADIO-UITZENDING.

In de aether zal het jubileumfeest niet onopgemerkt voorbijgaan. Op 1 Dec. zult U van 16—16.05 u. voor de P.C.J. U welbekende stemmen kunnen horen. De golflengten zijn: 16, 19, 25, 31, 49, meter. Luisteraars in Nederland zullen waarschijnlijk het best op de 49 meter ontvangen.

Er is nog kans, dat de AVRO op 5 of 6 Dec. 20.05—20.15 uur een uitzending aan de feesten wijdt.

BOSKOOPSE HERINNERINGEN 1899—1902.

(Oorspronkelijk gemaakt ter gelegenheid van het 25-jarig bestaan der R.T.S.).

Melodie: Mijn Eerste (D. Witte)

Als je in je ouderlijk huis 'n „te-veel“ bent,
En je H.B.S. of Gym reeds vrijwel kent,
Dan wordt er ernstig gepraat
Waar dat zontje nu heen gaat.
Dan is Tuinbouw voor een enk'le het blijde end.
Boskoop was dan vroeger steeds 't gewenste oord.
Al had je van dat plaatsje nauwlijks iets gehoord.
En je ging dan daar naar toe.
Met loden schoenen, zwaar te moe'.
Want daar kwam toch zeker niet veel goeds uit voort.....
Dat was dan je eerste stap.
Die je deed op 't levenspad:
Waarin je niet veel zin ook had.
t Leek erg naar, in dat kleine gat.....

En nu.....? Nu denk je altijd nog met weemoed aan die jaren.
Die jaren van je ongebonden jeugd.
Toen wij nog allen zonder zorgen,
Niet dachten aan de dag van morgen,
Doch slechts leefden in het blijde rijk der vreugd.....

De Tuinbouwschool, die viel al daad'lijk heel erg mee.
Omdat je daarvoor meestal o zo weinig dee:
Want die bestond nog pas een jaar.
En was eigenlijk nog niet klaar,
Wat dat betreft was je dan ook al heel tevree.
En op de tuin was 't dikwijls ook een jool'ge pan.
En de baas, die wist daar eigenlijk niet veel van,
Heel je „stand“ raakt je daar kwijt:
Sprak van „spajen“ en van „maaid“,
Lapte mee met 'n stuiver voor een halve kan.....
Daar regende je vaak drijfnat
Waar je nauwlijks last van had;
Tot middernacht zwoegd'je in de „loos“
En toch werd je niet meer boos.....

En nu.....? Nu denk je altijd nog met weemoed aan die jaren.
Die jaren van je ongebonden jeugd.
Toen wij nog allen zonder zorgen
Niet dachten aan de dag van morgen,
Doch slechts leefden in het blijde rijk der vreugd.....

Als het Zaterdagavond was, om negen uur.
Dan gingen wij geregeld, vol jeugdig vuur.
Naar vriend Klaassen, kleine zaal.
En je vond daar gul onthaal,
Want je trof er al je vrienden en geboort.
Wij noemden ons „Vreedzame Burgers“, dat is waar.
Zaten rustig zwaar te kletsen bij 'n sigaar.
Maar zo tegen middernacht
Werd het werkelijk „De Pracht“:
Sprongen wij als blijde kind'ren door elkaar.....
Als ik die troep nu voor mij zie:
Kees, Blend, Eb en Dam de Bie,
De nikkers, Lugt en Gerrit en Oost,
Simon, 't Schip, Jaap, Vaan en Moos.....

Dan denk ik toch nog met grote weemoed aan die jaren,
Die jaren van de ongebonden jeugd.

Toen wij nog allen zonder zorgen
Niet dachten aan de dag van morgen.
Maar slechts leefden in het blijde rijk der vreugd.

Wij begonnen altijd deeg'lijk 'n gesprek.
Aan een onderwerp hiervoor was nooit gebrek.
En we zeiden waar 't op stond.
Praatten niemand naar den mond.
Wie 't niet paste, zeide kalmweg: verrek!
Soms richtten wij een grandiose maaltijd aan.
Sneet met worst kwam dan alleen op 't menu te staan.
En dan werd het weer heel laat
Zoals dat gewoonlijk gaat:
Menigeen kwam zingend op 't toneel te staan.
Als ik veel later in mijn oor.
Die bende luide zingen hoor:
„Hydrangea's bossen, Ploenen inmossen,
Een borreltje op zijn tijd!
De baas is gaan eten, nu is 't uit met het zweten!
Zo hoort men wijd en zijd.....
Aalbes, Kruisbes, Skimmia japonica
De tuin staat vol met vuil, we moeten gaan rapen...“
En ik zie dan menig verhit gezicht
In 't warm petroleum licht.....

Dan denk ik toch nog wel met weemoed aan die jaren, enz.

Maar wij waren toch nog niet geheel tevree
Met wat ieder van ons op zo'n avond dee.
„Elck Wat Wils“ werd opgericht
We traden op, met veel gewicht.
En heel Boskoop, oud en jong, leefd' met ons mee.
Voor de zwaarste rollen waren wij niet bang.
We trokken vrouwenrokken aan, 't zij kort of lang.
En na afloop was er bal.
Met de meisjes zonder tal,
Menigeen bleef er aan hangen, zijn leven lang!
Als ik nog denk, hoe moeilijk 't is
Om zo'n „draai“ te vinden in duisternis!
En ik denk dan aan zo'n nacht,
Waar in je 'n meisje naar huis toe bracht.....

Dan voel ik toch 'n grote weemoed naar die jaren, enz.

Zondagsavonds gingen wij naar van der Stam.
Om te bespieden wie er met de boot mee kwam.
En daar begon dan weer de pret.
Kwamen wij weer laat in 't bed.
Niet voordat de nachtwacht ons daar manen kwam.
Boskoopse kermis was eveneens een heel groot feest:
Naar de „zevenstuivers uitvoering“ moest je zijn geweest!
We leerden hier de smaak van 't bier.
Maar het derde ons geen zier.
Want we waren sterk van lichaam en van geest!
Toen ik later in de rimboe zat,
Ver van ieder dorp of stad:
In tropennacht of zonnegloed,
Werd 't mij soms week in het gemoed.....

Dan dacht ik plots'ling zo eens even aan die jaren.
Die ik in Boskoop in 't vreleden had beleefd.
Toen wij nog allen zonder zorgen
Niet dachten aan de dag van morgen
Maar slechts in het rijk der Vreugd hadden geleefd.

De Staf

J. P. van Alff

C. van Elk

P. den Hartog

J. H. van Koolwijk

A. G. de Ruyter

J. J. Schipper

A. Schuyt

P. H. van Ulden

P. Weyman

P. J. Wever

J. Zwartendijk

N. C. den Uyl

Het huidige leerlingenbestuur

Staande v.l.n.s.: C v. d. Berg, Dmr.; Jaap Kempen, Voorz.; P. Griffioen, Secr.,
P. v. d. Vegt, 2e Voorz.
Zittend: P. v. d. Berg, Sport; H. Visser; v. Bonn el v. Vloten, Bibliotheecaris

De Commissie van Toezicht

Th. Brans, Secr.-Penn.

G. J. van Noordt, Voorzitter

S. G. A. Doorenbos

A. N. Ballego, C. v. T.

G. H. Slootjes

H. Roeters van Lennep

Mr. Dr. E. P. Verkerk

Hoofdbestuur Arboricultura

Staande v.l.n.r.
A. v. d. Akker
H. J. Grootendorst
J. D. den Hengst
J. Kempen
P. Griffioen
J. Dijkhuis - bibl.

Zittend v.l.n.r.
H. G. Dekens,
Vice Voorzitter
Th. Brans
Voorzitter
Th. H. C. Klumper
Secretaris
C. van Groos
Peningmeester

PERSONALIA.

- 1900 P. E. v. d. Laan: sinds jaren rozen- en vruchtboomkweker in Veendam; kon zijn R.T.S.-tijd nog niet vergeten en meldde zich kortgeleden weer aan als lid van Arbori.
D. G. Wiegand Bruss: blijkt volgens de statistiek de oudste oud-leerling te zijn; is en blijft in Boskoop.
B. Boer, Pz., C. P. de Ruyter, C. Grootendorst en J. van Kleef, Mz.: Oud-leerlingen van het eerste eind-examen, zijn allen in Boskoop gebleven.
- 1902 D. J. M. Hegener: woonachtig in Amsterdam, Droogbak 7, begaf zich in de accountancy.
H. Gorter, wonende te 's-Graveland, gaf blijk van medeleven met de school. In dit orgaan is een historisch geworden vers opgenomen van zijn hand.
- 1903 Mej. G. J. de Ruyter, woont nog steeds in Boskoop; huisvest af en toe één of meer leerlingen; als oud-leerling weet zij wat een leerling(e) toekomt.
- 1904 Mej. A. C. Huber: is sinds jaren commies bij de octrooiraad.
- 1905 J. M. Hardeman: sinds 1947 administrateur bij het Departement van Binnenlandse Zaken.
- 1906 W. v. d. Ende: staat aan het hoofd van de Parley Brook Nurseries in Woking, Surrey, Engeland; is reeds jaren uit Boskoop.
- 1907 Dr. Ir. Rietsema: reeds vele jaren directeur van de R.K. Tuinbouwschool te Breda. Oud-bestuurslid en Ere-lid van Arboricultura.
- 1908 A. Zandijk: is en bleef in Boskoop als boomkweker.
- 1909 F. C. Hoogendoorn: was van 1912 tot 1945 in Indië en werkte daar op verschillende ondernemingen. Na de bevrijding naar Holland gekomen. Adres: Nassaulaan 16, Soestdijk.
- 1910 N. J. Schaap: was van 1917 tot 1920 bij het marktwezen te Amsterdam en 1927 hoofdlerder der Amsterdamse Vereniging voor Schooltuinen. Adres: Kromme Leimuiderstraat 28, Amsterdam-W.
O. J. Loggers: thans mededirecteur van de N.V. tot Exploitatie van David Birnie's Administratiekantoren te Djember, Java; is jarenlang vertegenwoordiger voor Arbori in Indië.
- 1911 C. J. Augustijn: zetelt nog steeds in Aalsmeer bij de Plantenziektenkundige Dienst.
- 1912 P. de Josselin de Jong: is reeds sinds lange tijd leraar in Frans, Duits en Engels op de Canarische Eilanden. Wil gaarne iets horen van zijn klasseggenoten. Adres: Puerto de la Luz, Can. Eilanden.
- 1913 J. Dijkstra: technisch ambtenaar bij de N.V. Groumty, als zelfstandig cultuurtechnicus; voerde als zodanig diverse opdrachten uit voor Gemeente- en Waterschapsbesturen.
- 1914 R. Bennink Bolt: keerde terug uit Indië en blijft nu in Holland. Adres: Utrechtseweg D 14, Vleuten.
E. M. Croockewit: was van 1915 tot 1934 met een onderbreking van 3 jaar in Indië; sinds 1935 procuratiehouder Coöp. Suikerfabriek te Puttershoek.
C. Mahlstede: vertrok reeds in 1919 naar U.S.A., waar hij met zijn broer een kwekerij heeft te 5323, Wilson Mills Rd. Cleveland 21 Ohio. (South Euclid).
L. C. Keyzer: was in 1918 in Duitsland, 1921 in Engeland en vertrok in 1923 naar Canada, waar hij thans een eigen kwekerij heeft in Aldershot, Ont.
- 1915 G. Schimmel: vertrok in 1919 naar U.S.A. en werkte in de bloemisterij; stichtte in 1924 een eigen bedrijf in Californië; is President van de Holland—Amerika Society. Adres: Schimmel's Fillmore Flowershop, 1731, Fillmorestreet, San Francisco, 15, Cal.
- 1919 A. L. v. d. Kuyl: vertoeft reeds vele jaren in Indië in de culturen; is administrateur van de Ond. Wondjati. p/a Vertegenw. A.L.S. Djember, Oost-Java.
- 1920 J. Verkade: sinds 1930 bij de Plantenziektenkundige Dienst te Lisse en Aalsmeer en vanaf 1944 te Wageningen. Verkreeg ook diploma tuinbouwwakonderwijzer afd. Sierteelt.
- 1921 A. D. v. d. Kraats: vertrok vele jaren geleden naar Amerika. Eigenaar van de Paramount Nurseries te West Grove, Pa.
K. v. d. Lee: ging in 1924 naar Indië en heeft zich gespecialiseerd in de palmolieproductie; werd administrateur. Na de oorlog naar Holland teruggekomen; vertrok in 1947 voor een Hollandse onderneming als vertegenwoordiger voor India naar Bombay. c/o Noury & v. d. Lande Ltd. Bombay, 14, Churchgatestreet.
- 1922 W. J. Drost: is als technisch ambtenaar aangesteld bij de Plantenziektenkundige Dienst te Hoorn.
- 1923 F. N. Breekland: is jaren geleden naar Amerika vertrokken. Wij vernamen kortgeleden zijn adres: Amityville, L.I. N.Y.
J. W. Ebbinge: is in 1930 naar Amerika vertrokken; Adres: 4 Lovellenstreet, Hopewell N.J.
- 1924 E. F. Gitters Doublet: was in Indië, Senegal, Amerika en gedurende de oorlog in Engeland; vertrok in December 1947 naar zijn klasseggenoot Harry Franken in de Belgische Congo.
Harry Francken: is nog steeds in de Belgische Congo, nu als Directeur van de Sté. des Bois et Produits du Mayumbe te Lukula. M.B.A.V.U. Km. 83 via Boma, Producten: hout, cacao, bananen, koffie, rubber. Harry was met verlof in Holland.
- 1925 Jaap Cramer: werkte van 1928—1941 op de Ond. Nijkerk, S.O.K.; was als zovelen krijgsgevangene. Na de oorlog weer in dienst bij H.K./K.M.C. als hoofd van de Aanvraag Centrale b.d. Leger Aanschaffingsdienst. Hoopt dit jaar te demobiliseren en te repatriëren. Bij reünie op S.O.K.
- 1926 J. J. Abspoel: is werkzaam in Den Haag bij het Secretariaat Kring Bloemist Hoveniers. Zijn adres is: Iep-laan 43.
A. van Gennep: na 5 jaar in Canada geweest te zijn vertrok hij naar Indië waar hij tot 1935 bleef. Thans ambtenaar bij het Hoofdbedrijfschap voor Akkerbouwproducten. Adres: Willem de Zwijgerlaan 103, Den Haag.
J. J. J. Overdijkink: Wij kunnen zijn Indisch adres opgeven; dit luidt: p/a Tiedeman en van Kerchem, Oranje Boulevard 53, Postbox 26, Batavia, Java.
- 1928 B. J. Hermans. Hoge Weidelaan 1, Voorburg, is sinds 1947 aangesteld als phytopatholoog-afdelingschef der afd. Inspecties en Wettelijke Maatregelen van de P.D., tevens bij de afd. Plantenziektenkundige Aangelegenheden van de Directie van de Landbouw.
D. C. Plugge: In Indië werkte hij in de thee, koffie, rubber en kina op Oost-Java. In 1942 krijgsgevangene in Siam; had 1 jaar ziekteverlof in Holland en is in

- 1947 weer naar Indië teruggegaan voor de wederopbouw van het Banjoewangsche. Adres: Thee- en Koffie Ond. Goenoeng Raoen, Kalibaroo, Oost-Java.
- Jac. Spaargaren: was eerst in een eigen bedrijf met zijn broer in Boskoop; vertrok in 1947 naar Amerika naar de Malmo Nurseries, Seattle (Wash.).
- J. Akkerman: is in de vruchtboomcultuur in Zuidhorn. Th. Braams: werkt sinds Januari bij de Fa. Hoboken te Batavia. Zijn adres is: Laan de Riemer 29, Batavia.
- John Douglas: heeft zijn bedrijf nog steeds te Aalsmeer, Oosteinde 230; heeft zich gespecialiseerd in de orchideeënwekerij.
- K. J. W. Schoone: Vanaf 1929 in de culturen in Indië; werkte in koffie, thee en rubber. Na de oorlog en zijn ellende met verlof naar Holland. Sinds 1946 weer werkzaam als hoofdassistent op de Ond. Zee-landia, Tanggoel, Post Djember, Java.
- C. E. Siertsema: vestigde zich in Engeland: Conway Valley Nurseries, Groesynyd, near Conway, North Wales.
- 1929 A. N. Costerus: was in Japanse krijgsgevangenschap en kwam na de bevrijding in Holland terug. Begin 1948 weer naar Java vertrokken. Werkzaam bij Tiedeman en Van Kerchem.
- L. J. Frequin: is sinds 1944 bij de Dienst voor Beplantingen te Nijmegen.
- G. Gerlagh: koos de richting van de tuinarchitectuur. Zit thans te Vierhouten en geeft o.a. les in dendrologie en tuinarchitectuur aan de Tuinbouwschool te Hees. Adres: Nierenseweg 22.
- 1930 D. J. A. Munters: De oorlog onderbrak zijn werk in Indië waar hij bij Malang zat; nu weer terug gegaan. Zijn adres luidt: Gouv. Rubber Ond. Boearan-Bliming, Pekalongan.
- L. A. AE. van Eerde: Na van 1935 tot 1947 bij de Landaanwinning en Waterstaat geweest te zijn thans conservator Geologische Dienst te Haarlem.
- E. G. Rijstebil: werkte van 1933—1943 als assistent bij het land- en tuinbouwbureau der I.G. Farbenindustrie, kantoor te Amsterdam; sinds 1943 bij de N.V. Agro Chemie, Mij. tot Expl. v. Proefvelden en Proeftuinen.
- Fr. Vreedenburgh: In Indië was hij werkzaam in de thee en kina; sinds het einde van de oorlog nog in militaire dienst als Sergeant-Majoor v. d. N.E.F.I.S. en tracht daarvan vrij te komen om op zijn oude onderneming Pakoehwatte terug te komen. Stbnr. 157009, Palembang.
- C. de Roo: werkte bij het Centraal Bureau voor Verzorging van Oorlogsslachtoffers; thans in dienst bij het Ministerie van Financiën.
- 1931 J. H. Croockewit: Na uit Indië te zijn teruggekeerd, waar hij van 1938 tot 1946 gewerkt had is hij nu werkzaam als analist bij de Plantenziektenkundige Dienst te Aalsmeer. Adres: Ophelialaan 67, Aalsmeer.
- E. Hesselink: in 1939 naar Indië vertrokken en was werkzaam bij de Deli Mij. in de tabak; repatrieerde in 1946 en vertrok in 1947 weer naar Indië.
- P. A. van Rozendahl: vertrok in 1937 naar Indië voor de Dalei Batavia Tabak Mij. en werkte tot de oorlog op Sumatra O.K. Na de capitulatie weer in militaire dienst tot September 1947. Nu weer bij dezelfde maatschappij op de Onderneming Tandeng.
- W. J. Sanger: is sinds 1940 ambtenaar bij de Directie van de Landbouw, afd. Tuinbouw. Adres: van Halewijnlaan 220, Voorburg.
- A. C. Spruijt: sinds 1945 tuinarchitect te Waalre, tevens vakonderwijzer cursus hoveniers.
- P. J. Bos: is thans werkzaam bij het Directoraat-Generaal van de Prijzen van het Dept. v. Economische Zaken als chef Bureau Tuinbouw en Sierteelt. Adres: Vlierboomstraat 229, Den Haag.
- P. L. Machielse: verblijft nog in Zuid-Afrika. Wij berichten reeds in een van de vorige personalia over hem. Adres: 32 Hannabestr. Cyrildene, Johannesburg, Zuid-Afrika.
- 1932 M. G. Boom: was na de Japanse krijgsgevangenschap in 1946 weer in Holland, maar is toen weer spoedig naar Indië vertrokken als employé bij Internatio te Tjiandoer-Bandoeng. Adres: p/a Internatio Maripan 9, Bandoeng.
- J. T. Eekhoutte: is in de bloemisterij en benutte zijn vrije tijd om Staatsexamen Gymnasium B te halen en studeert nu Biologie aan de Universiteit te Utrecht. Adres: Ant. Matthaeuslaan 8, Utrecht.
- C. F. J. Grootendorst: is naar Zuid-Afrika vertrokken, was eerst werkzaam op een fruitfarm en nu aangesteld bij de Zuid-Afrikaanse Spoorwegen. Adres: Railway House, Modderdam Rd. Belleville C.P., Zuid-Afrika.
- Jan Groot: is waarschijnlijk nog in militaire dienst te Medan bij de Militaire Politie; ontving het oorlogskruis. Adres: Kp. J. Groot, No. 183313 M.P., Medan. Laat eens wat horen, Jan.
- A. B. N. Ham: in 1937 naar Indië vertrokken en werkte bij de P. & T.-landen; later bij de Registratie Bevolkingsrubber in Palembang. Na oorlog en krijgsgevangenschap weer terug in Holland. Thans chef bij de Fa. Knoppen te Utrecht. Adres: p/a v. Ostade-laan 229.
- 1933 H. A. Bosschart: vertrok in 1933 naar Pernambuco; vóór zijn vertrek trok hij een deel van het binnenland van Brazilië door; in 1936 naar Sumatra in de tabak en de rubber en ging juist nog vóór de oorlog naar Brazilië terug en had daar een eigen farm. In 1942 nam hij dienst in het Ned. Leger als O.V.W.; opereerde als officier op Nieuw-Guinea en later ook op andere eilanden in de Pacific. Thans is hij weer in Brazilië; p/a Ayres, Son Co. Ltd. Rua Dona Maria Cesas 31 a 41, Pernambuco Brasil.
- Fr. B. Bakker: heeft in Indië in de rubber gewerkt te Solo; is thans met verlof in Holland; Jan Steenlaan 17, Naarden.
- B. C. v. Es: vertrok in 1936 naar Zuid-Afrika; meldde zich in 1940 als vrijwilliger bij het leger in Indië; kwam in 1946 via de krijgsgevangenkampen weer terug in Zuid-Afrika en is tot op heden aangesteld bij de Parks & Estate Department van de Gemeente Johannesburg als hoofd tuinier van de Zoological Gardens. Adres: 12 Nursery Road, Gardens, Johannesburg, Zuid-Afrika.
- P. v. d. Harst: Dadelijk na de school naar Indië vertrokken. In 1947 zagen wij hem plotseling op een Arbori-avond in Boskoop. Zijn adres is: Bezuidenhoutseweg 265b, Den Haag.
- L. K. J. IJssink: is bedrijfsleider van een boomwekerij te Eefde. Adres: IJssel de Schepperstraat 17, Deventer.
- W. T. J. Kwak: was van 1937 tot 1946 in Indië als cultuuremployé. Wij weten niet of hij nu weer daarheen vertrokken is en geven als zijn adres op: Parkietlaan 16, Den Haag.
- J. G. v. Rhijn: maakte verschillende studiereizen met Dr. B. K. Boom; is thans bloemist in Deventer.
- H. J. Romijn: Sinds 1936 eigen bloemisterij. Adres: Spoorseingel 100, Delft.
- J. G. F. Troost: vertrok in 1938 naar de Belgische

- Congo en is werkzaam bij de Nieuwe Afrikaanse Handels-Venn. (Maison Hollandaise) te Ango.
P. E. v. d. Gaast: studeerde aan de universiteit van Stellenbosch, Zuid-Afrika en verkreeg zijn graad in de Landbouw. Thans Inspecteur bij de Dried Fruit Board te Stellenbosch. Adres: Mostertsdrift, Stellenbosch.
- 1934 G. H. de Kock: In 1936 naar Zuid-Afrika vertrokken; is aangesteld op de farm van een Engelse firma. Wij namen reeds een stukje van hem op in een onzer vorige organen. Adres: Lourensford, Landgoed Somerset W., Zuid-Afrika.
J. G. Snelleman: is in 1947 naar Indië vertrokken; p/a Internatio, Semarang.
A. A. Radder: werkte in België, Holland en Engeland; vertrok in 1939 naar U.S.A.; was in de oorlog in het Amerikaanse leger en vocht in Frankrijk, Luxemburg en Duitsland en verkreeg 4 onderscheidingen. Thans kwekerij-manager in Connecticut. Is bezig zich zelfstandig te maken.
H. P. H. Gans: ging in 1936 naar Indië bij de Batjan Archipel Mij. in de koffie, copra en cacao; was ook korte tijd in de parelvisserij; verder tot de oorlog bij Rowley Davies Co. Ltd. waar ook was J. G. Montfoort (overl.); krijgsgevangenschap, gerepatriëerd en in 1947 weer terug naar Indië en is thans bij de Gouv. Landbouw Bedrijven in de theecultuur. Tjikopo Zd. bij Buitenzorg.
E. J. de Jong werkte vóór de oorlog bij de Gemeente Rotterdam; moest in Duitsland werken; na behouden terugkomst chef technisch ambtenaar Gem. Plantsoenen te Rotterdam. Adres: Gr. Visserijstraat 9a.
H. L. Laporte: was na de oorlog in 1946—1947 in Holland; toen weer terug naar Indië en gedetacheerd bij het Dept. v. Economische Zaken als administrateur C.V.O. te Djember. Adres: E.Z./C.V.O. Djember, Oost-Java.
H. Muysen: Na terugkeer uit Nw. Zeeland sinds 1945 Hortulanus van het Cantonspark te Baarn. Adres: Heemskerklaan 25, Baarn.
H. H. Meulenbelt: heeft later weer de H.B.S. opgezocht en hoopt in 1948 arts te zijn. Adres: Utrechtse Parkstraat 35.
- 1935 G. J. Hermanides: ging in 1936 naar Zuid-Afrika in de tuinaanleg; was van 1940—1945 in het Zuid-Afrikaanse leger, waarvan 3 jaar bij de 100th Aerodrome Maintenance Comp. Daarna weer terug naar Witwaters Rand en is thans 1st Grade Gardener & Nurseryman te Boksburg N. TVL. 86, 1st Street.
A. J. Kipp: was werkzaam in de tuinarchitectuur in Holland en Duitsland; moest in 1946 weer in militaire dienst; Adres: Borgesiuslaan 34, Amersfoort.
P. R. Schell: Na een verblijf in Holland weer naar Indië vertrokken. Thans op de Rubber Ond. Tjotak Mas in het Djemberse.
T. C. C. Akkerman: Wij vernamen dat zijn adres momenteel is: Burgstraat 55, Kaapstad, Zuid-Afrika. Wij zouden graag eens iets vernemen; misschien stuur je eens wat copie voor het orgaan.
C. Butner: legde van 1936—1939 tuinen aan in Johannesburg; was daarna in Bandoeng. Kreeg in de oorlog vliegeropleiding in de U.S.A. en Canada, ook voor viermotorige vliegtuigen: oorlogsdienst in de Pacific. Na demobilisatie piloot bij de B.P.M. Is terug in Holland: Zandvoortselaan 110, Heemstede.
H. Ph. Hellmund: is vanaf 1939 bij de Curaçaose Petroleum Mij. voor de dienst Plantsoenen. Adres: Bloemfontein, Curaçao.
- 1936 J. C. Elich: vertrok vóór de oorlog naar Indië; kwam daar ook als velen in krijgsgew. Na enige tijd in Holland te zijn geweest in Aug. 1947 weer terug naar de tropen; zit nu op een thee- en rubber onderneming. c/o Tjialak Paroengkoeda, SS/WL, Java.
W. A. Eshuis: was van 1943—1945 sergeant bij de Prinses Irene Brigade; daarna weer terug naar Afrika, waar hij werkzaam is bij de Nwe. Afrikaanse Handels Vennootschap als gérant van een handels- en katoen factorij. Adres: N.A.H.V./Doromo, District Uelè, Prov. Stanleyville, Territoire Buta via Zobia.
A. v. d. Hoogt: is sinds 1947 aangesteld als technisch ambtenaar 1ste klasse bij de Gemeentewerken te Maastricht als Hoofd der Plantsoenen.
R. Vos: was sous-chef v. d. Provinciaal Inkoop Centrale Akkerbouwproducten van Overijssel; sinds 1946 inspecteur Coöp. Aan- en Verkoopverenigingen Centraal Bureau uit Ned. Landbouw Comité. Zijn adres te Zwolle is: Anna Paulownastraat 3.
- 1937 Ben Acket: vertrok in October 1947 weer naar Indië; is werkzaam bij de Gouv. Landbouw Bedrijven. T.O. Pasir Junghuln Pengalenganse, Batavia.
W. van Veen: was eerst enige tijd in de bloemisterij van tropische potculturen in Delft. Thans handelskwekerij: Singelstraat 79, Delft.
- 1938 H. van Strieland: was in 1940 in Brazilië toen de oorlog uitbrak; kwam in militaire dienst en genoot een opleiding als vlieger; maakte ruim 50 oorlogsvluchten en werd gedecoreerd met het Vliegerskruis. Nam ook deel aan de acties in Indië in 1947. Na de dienst heeft hij een andere richting gezocht en is thans in België.
- 1939 E. Buhr: is werkzaam in een kwekerij in Luxemburg; chez J. P. Binsfeld, Schieren chez Ettelbrück.
A. Dassen: kwam na de oorlog via Australië op Ambon, waar hij zich verdienstelijk maakte bij herstel en opbouwwerkzaamheden; vertrok daarna naar Batavia; werkte enige tijd in de Botanische tuin te Buitenzorg; kwam bij de K.L.M. terecht, waar hij nu stafchef is. Was voor een dienstreis even in Holland. Adres: Beatrixlaan 35, Buitenzorg.
A. Hilling: Na het verlaten van de school ging hij in 1940 naar Indië; kwam als zovelen in krijgsgewangenschap; na de bevrijding 1½ jaar geïnterneerd door de extremisten; was in 1947 bij de P.T.T. en sinds Oct. 1947 op de Rubber Ond. „Pasir Badak” te Pelaboean Ratoe.
W. de Beer: Via de R.T.S. ontvingen wij je adreswijziging, waarvan wij tevoren niets gehoord hadden. We hopen dat je het goed maakt; laat nog eens iets van je horen. Adres: Klapperond, Lolak, Post Inobonto, Noord-Celebes.
W. Leemans: na eerst tekenaar geweest te zijn is hij nu technisch ambtenaar Buitendienst Gem. Plantsoenen te Rotterdam.
- 1940 W. C. J. Boer: is na op vele plaatsen in de tuinarchitectuur gewerkt te hebben sinds Jan. 1948 technisch ambtenaar bij de Groenafdeling van het Adviesbureau Stadsplan Rotterdam.
P. W. Beyerinck: is aangesteld bij de Gem. Beplantingen te Amsterdam. Adres: Radioweg 4, Amsterdam-O.
A. F. Baars: is als militair naar Indië vertrokken: Sgt. A. F. Baars. Stbmr. 220109009, O. Comp. 4 Regt. Prinses Irene, Veldpost Batavia.
L. Bonin, 126, Rue d'Assas, Parijs; was gedurende de oorlog bij de vrije Franse Strijdkrachten. Als zodanig

was hij in Kameroen, West-, Centraal- en Noord-Afrika. Hij is nu werkzaam op het Ministerie voor Wederopbouw te Parijs.

C. ten Kate: werkte eerst enige jaren in de tuinarchitectuur in Holland. Na de oorlog naar Indië vertrokken en sinds Oct. 1946 werkzaam bij de Gouv. Landbouw Bedrijven op Celebes (meest copra). Adres: K.O. Poigar, Poste Restante Amoenang bij Menado, Noord-Celebes.

Fr. de Kruijff: is sinds 1942 techn. opzichter 1e klasse bij de Gem. Plantsoenen te Den Haag.

- 1941 J. A. B. Beltgens: vertrok in 1945 met de gezagstropen via Engeland, Australië en Tarakan naar Java; zal nu wel gedemobiliseerd zijn. Wat doe je? Stel ons eens op de hoogte.

F. C. Jongepier: werkzaam als techn. ambtenaar bij de Afd. Plantsoenen te Rotterdam. Adres: Adriaan Milderstraat 92b, Rotterdam.

A. v. Stormbroek: was: nadat hij in 1945 naar Indië vertrokken is, eerst bij het Ned. Radiostation te Singapore. Sinds 1946 bij de Huisvesting Organisatie te Batavia.

Guus Hulshoff: vertrok in 1945 naar Indië in NICA-verband. We hoorden nooit meer iets van hem, maar weten nu toch dat hij is aangesteld op de Thee Onderneming Tjiboemi, 60 km ten Zuiden van Bandoeng. Je moet ons toch eens iets laten horen, Guus!

G. P. L. Jutte: moest in de oorlog in Duitsland werken, maar is nu in een andere omgeving en wel bij de Experimental Gardens of the University of Alberta, Dept. Horticulture in Edmonton, Alta, Canada. Adres: Nr. 11413, 92nd street, Edmonton, Alta.

Dick v. d. Kolk: is na vele rondzwervingen in Indië terecht gekomen op de Oliepalm Onderneming „Hengelo“ Kisaran, Sumatra's Oostkust.

H. A. Versteeg: was o.a. in een strafkamp in Duitsland; in 1945 als O.V.W. naar Indië; nu is hij kwekerij-manager in Australië. Adres: c/o Bellingham, Hellaway Road, Sunny Bank near Brisbane, Australia, Queensland.

A. G. J. Jutte: was in Duitsland en Zwitserland; emigreerde in April naar Canada en werkt op een gemengd fruit en boerenbedrijf. c/o R.R. 2, St. Albert (Alberta), Canada.

C. Mante: Na op verschillende bedrijven in Holland en Duitsland gewerkt te hebben, vertrok hij dit jaar naar Canada: c/o Sheridan Nurseries, Clarkson, Ont.

- 1942 Tonita Engelsman: was eerst op het Instituut voor veredeling van tuinbouwgewassen in Wageningen; daarna bezocht zij de fruitteeltschool te Terwolde en is sinds 1945 assistente aan het Instituut voor Verwerking van Groenten en Fruit. Adres: Veluviaweg 9, Wageningen.

P. Verschuren: wordt als assistent op de koffieonderneming Geyersvliet bij Paramaribo, waarvan een aanplant van Citrus, cacao en pinda gemaakt moet worden.

Wim Baanders: Wij vernamen, dat hij aangesteld is als ass. planter op de Rubberonderneming Dolok Oeloe, Pematang Siantar, SOK.

H. Huizinga: werkte op verschillende plaatsen in Holland en is nu in militaire dienst in Indië: Korp. H. Huizinga, Nr. 250210129 3-12 R.V.A. W-Brigade, Veldpost Semarang, Java.

M. J. M. Linssen: vertrok 1945 naar Indië; na enige rondzwervingen kwam hij in dienst bij de Eng. firma Caclaine Watson & Co., Postbox 27, Bandjermasin,

Borneo. Hij schrijft o.a. dat er gebrek is aan newcomers. Sollicitaties aan van Eeghen & Co., Herengracht 464, Amsterdam.

- 1943 M. van Reenen: werd op een Gouv. Cultuur Ond. bij Semarang in de rubber. Adres: p/a Hotel Pavillon, Semarang, Java.

W. v. d. Bruggen: vertrok in 1945 naar Indië; is thans werkzaam als bibliothecaris van de Centrale Natuurkundige Vereniging aldaar en o.a. voorz. Studiegroep voor Bibliotheekbelangen. Zijn adres is: p/a Centr. Natuurwetenschappelijke Bibliotheek, Koningsplein Zuid 11, Batavia.

- 1944 D. Bouman: is vanaf Dec. 1947 bij de Holland-Celebes Cult. Mij. Adres: Ond. Modajac, Kota Mabaroe, Nd-Celebes.

Th. E. J. M. Geelen: heeft zich in de fruitteelt gespecialiseerd en is thans bedrijfsleider in Panterden, Renbaan 1.

J. Honing: ging in 1945 als O.V.W. naar Engeland. Later is hij naar Indië vertrokken en is nog steeds in dienst: Lt. J. Honing, Nr. 250618187, C. 4.9. R. I. II Divisie, Velpost Batavia.

J. A. Hagean: is werkzaam op de tekenkamer bij de Gemeentepantsoenen te Den Haag. Adres: Emmalaan 80, Oegstgeest.

R. J. Niessen, Geertjesweg 52, Wageningen, moest na het verlaten der school onderduiken, was toch gevangen in Duitsland; van 1945—1947 bij de R.A.F. Security Section (Zuivering in Britse Zone).

J. J. Jansen: vertrok in 1945 naar Indië, vanwaar hij in 1946 naar Nw. Guinea verder trok en woont nu te Joka, bij Hollandia.

Fred Buyn: zit voorlopig op Borneo in de rimboe en doet daar pionierswerk. Daarna gaat hij naar Batavia. Hij ontmoette o.a. Frè Kok, Karel Horck, Karel de Koning en Henk Versteeg. Tijdelijk adres: Boswezen, Sampit, Borneo.

- 1946 C. J. Oostrom: in militaire dienst: Stbmr. 250220206, 3-12-RVA. Veldpostkant., Bandoeng.

W. Proper: in militaire dienst: Nr. 250609150 II-12-RVA. 2de Divisie Veldpostkantoor, Semarang.

Atse Hoekstra: vertrok in Maart naar Zuid-Afrika, waar hij werkt op een farm als bedrijfsleider. Strathaven, Elandskop, Natal, Zuid-Afrika.

- 1947 G. van de Mark: in dienst: Marinier 3de kl. Stbmr. 41684 Staf Comp. M.P. Mar. Brigade.

D. Scheer: in dienst: Sld. 1e kl. Nr. 250216140 B.V.R.I. Kamp Oelin, Bandjermasin.

P. G. den Bouwmeester: vertrok ook naar Indië: Nr. 260620090, 3-5-10 R.I. Veldpost, Medan.

D. v. d. Gaag: ook in dienst: Nr. 270911068, V-10-R.I. Onderst. Comp. Moch pel. Veldpost, Medan.

W. de Jong: is naar Frankrijk vertrokken en werkt daar bij Croux Pils, Chatenay (in de loop van de 50 jaar een bekend adres voor oud-leerlingen). Adres: Rue de Dormelles 4, Clamart, (Seine).

Nico Tummers: Na zijn aankomst in Canada is hij werkzaam in een gemengd landbouwbedrijf. Adres: c/o W. Ellwood, R.R. Wyoming.

Hans Ouborg: vertrok als marinier naar Indië. Adres: Korp der Mariniers, Nr. 41119, Cie M. Mariniers, Postkantoor Soerabaya, I Pel. Marbrig.

Jan Ottenhoff: is thans werkzaam op de Amsterdamse Chinine Fabriek en heeft het goed naar z'n zin.

Leo Wessel: heeft een betrekking bij de Ned. Handel Mij. en gaat of is reeds in Soekaboemi.

KISTEN

voor elk doel
in iedere gewenste maat

BAREND SZ

TEL. 502 — BOSKOOP

Voor

**KASGLAS
en BUISWAGENS**

Handelsonderneming

C. Hogendoorn Jac. z.
Telefoon 277
BOSKOOP

Felix & Dijkhuis

**KWEKERS VAN
SIERPLANTEN
SINDS 1887**

*Tuinarchitectuur***BOSKOOP**

Voor een uitgebreid sortiment Heesters blijft Uw adres

W. Hoogendoorn en Zn.

Boomkwekerijen — BOSKOOP — Telefoon 253

Uitgebreide catalogus gratis op aanvraag.

Modern en klassiek
gebrandschilderd glas in lood
Jubileum- en gedenkramen
Eenvoudig glas in lood

Fa. J. C. Gravesteijn
Gouwe 42 - Gouda - Tel. 2819

Het jubileumraam, aangeboden bij het 50-jarig bestaan der
Rijks-Tuinbouwschool werd door onze Fa. ontworpen en
vervaardigd.

DRUKKERIJ

Excelsior

VOORBURG - WILLEMSTRAAT 14 - TEL. 778857
LEIDSCHENDAM - DAMLAAN 2 - TELEFOON 394

Wij leveren alles voor tuin en straat
Aanleg door het gehele land
Rijk geïllustreerde prijscourant
op aanvraag

*J. Abbing & Zonen
Zeist*

BOOMKWEKERS - TUINARCHITECTEN

F. KUIPER N.V. - VEENDAM

TELEFOON 93

SPECIALE CULTUREN VAN

ROZEN- EN VRUCHTBOOM-ONDERSTAMMEN

TUINBOUWBENODIGDHEDEN
voor alle oud-leerlingen

CH. MARCHANT
ZIJDE 428 - TELEFOON 139
BOSKOOP

J. W. OTTERLOO

TEL. 176 - BOSKOOP

Boomzaden en Plantgoed

WORDT EN BLIJFT LID VAN

„Arbori“

K. J. PERK

ALB. PERKSTRAAT 75 — TELEFOON 5654 — HILVERSUM
TUINARCHITECT B.N.T.

THE AMERICAN EXPRESS COMPANY INC.

MEENT 120 — ROTTERDAM — TELEFOON 29.700

EXPEDITEURS
DEVIEZENBANK
REISBUREAU

WORLD SERVICE

Hexydan

voor insectenbestrijding in land- en tuinbouw en aanverwante gebieden.

Molachiet

voor selectieve onkruidbestrijding in gras- en graanland.

Ladox

voor totale onkruidbestrijding.

Kresiviet B

voor bespuiting tegen late val van vruchtbomen.

Kresiviet D

voor kunstmatige vruchtzetting van tomaten.

Producten van:

N.V. NOURY & VAN DER LANDE'S
EXPLOITATIE MAATSCHAPPIJ — DEVENTER

D. Hudig & Co.

MAKELAARS IN ASSURANTIE

WIJNHAVEN 23
TELEFOON 29360

ROTTERDAM
TELEX 27516

— TUINARCHITECTEN- BUREAU —

Adviezen en ontwerpen
voor Tuin- en
Landschaparchitectuur

T. H. KONING
Tuinarchitect B.N.T.

*

KWEKERIJ „KINGSKOTTEN“

Erkende groothandel in
Boomkwekerij
producten

HANDEL IN:
Graszaden
en Maaimachines

*

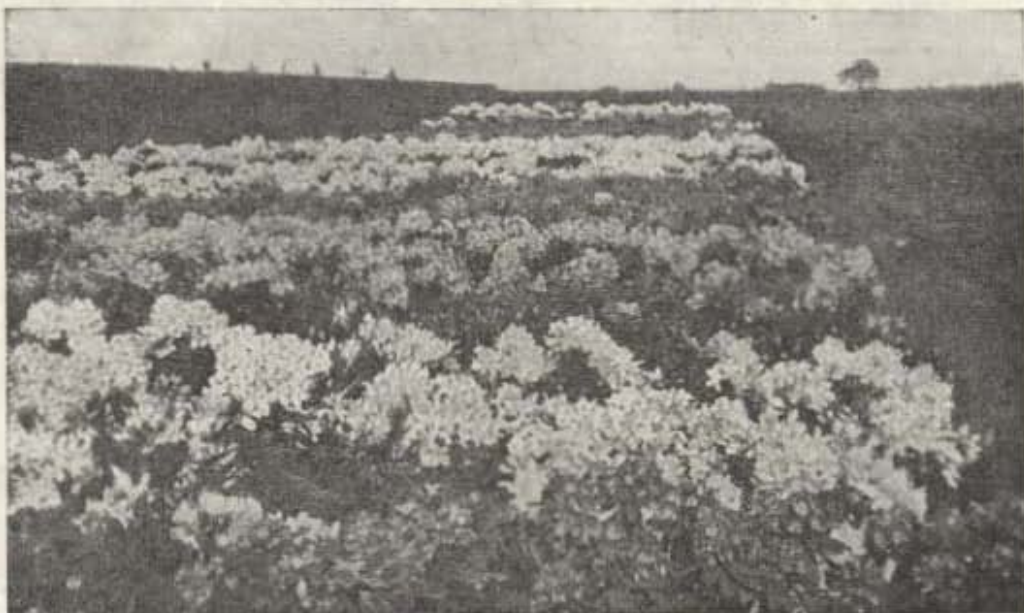
KANTOOR „KINGSKOTTEN“ — GRONSTR. 583, ENSCHEDE — TEL. K 5424 - 414 — TEL. ADRES: KINGSKOTTEN

KONINKLIJKE KWEKERIJ

M O E R H E I M

DEDEMSVAART

UITGEBREIDE COLLECTIES SIERHEESTERS - VASTE PLANTEN - CONIFEREN - RHODODENDRONS ETC. ETC.

Veld met
Rhododendron-
hybriden
in onze kwekerij

Ter bescherming van gewassen
tegen zon, vorst en vogels
prima

TUINNETTEN

IN ALLE MATEN

verkrijgbaar bij:

CH. MARCHANT

Zijde 428 - BOSKOOP - Telefoon 139

L. BLONK

Zeeweg 4 - Katwijk aan Zee - Telef. 2936

Lemkes & Lonen N.V.

HOFLEVERANCIERS

ALPHEN AAN DE RIJN

•
GROENE, BONTE
EN BLOEIENDE
KASPLANTEN
•

ORANJE LIJN

*Geregelde dienst van Rotterdam en
Antwerpen naar*

CANADA en AMERIKA
(GREAT LAKES DISTRICT)

ZOMERDIENST:

- a. Wekelijks naar en van MONTREAL
(eventueel ook Quebec).
- b. Iedere tien dagen ZONDER OVER-
LADING naar en van TORONTO,
HAMILTON, CLEVELAND, DETROIT,
CHICAGO en MILWAUKEE.

WINTERDIENST:

Driewekelijks naar en van ST. JOHN N.B.
en/of HALIFAX N.S.

ANTHONY VEDER & CO.

ROTTERDAM (C.), Tel. 23380 (8 lijnen), WESTPLEIN 11

PLANTEX

Coöperatief Expeditiebedrijf U.A.

BOSKOOP

Telefoon 220 — 235

ROTTERDAM

Telefoon 20785 — 22656

Expeditie van Boomkwekerij-producten
naar alle werelddelen.

Bevrachtingskantoor.

Assurantiën.

Agenten: K.L.M. en alle buitenlandse luchtvaartmaatschappijen.

Vertegenwoordiging: Reisbureau LISSONE-LINDEMAN. Holland

Amerika Lijn, Cunard White Star Line.

Aan het mij gedaan verzoek om vanuit Indië enkele woorden te wijden aan het gouden jubileum van de Rijkstuinbouwschool en het in nauw verband daarmee staande 40-jarig bestaan van onze vereniging „Arboricultura”, wil ik gaarne voldoen.

Moge ik dan op de eerste plaats namens de oud-leerlingen over geheel Indië verspreid mijn hartelijke gelukwensen aanbieden aan de Directeur der school en in niet mindere mate aan het Bestuur van „Arboricultura”. Ik meen wel namens alle oud-leerlingen, leerlingen en toekomstige leerlingen te mogen spreken, wanneer ik school en vereniging een even succesvolle volgende 50 jaar toewens, en speciaal wat „Arboricultura” betreft, een groot ledental en vooral ook het behoud van onderling contact na de jaren van studie, want misschien wel juist dan kunnen wij elkaar meer nodig hebben en kunnen wij, eenmaal mensen met praktische ervaring geworden, een steun zijn voor jongeren, die nu nog in hoopvol vertrouwen op een goede en gelukkige toekomst, de school-lokalen bevolken en nog zullen bevolken in een nieuwe lange reeks van jaren.

Wel is er veel veranderd in deze halve eeuw van het bestaan der R.T.S. en, helaas, niet altijd ten goede.

Twee oorlogen over Europa, waarvan de laatste bij de meesten Uwer nog wel in onaangename en vaak pijnlijke herinnering zal voortleven, hebben de economische toestand van de wereld in een dusdanige chaos herschapen, dat dit ook de werkgelegenheid wel zeer sterk moet beïnvloeden.

Dat desondanks de R.T.S. blijft bloeien is wel een prachtig bewijs van haar nut en tevens van de waardering voor haar leerprogramma, een waardering, die zich uit in het feit, dat ondanks de bovengeschetste omstandigheden nog zoveel met einddiploma Boskoop zich een positie in de maatschappij kunnen verwerven.

Ook Indië, waar vooral in de latere jaren vele afgestudeerden een werkkring vonden, is niet kunnen ontkomen aan de greep der kwade machten en het is droevig te moeten constateren, dat veel van het opbouwende werk, dat voor een zo belangrijk deel juist in de Cultures wordt verricht, te niet wordt gedaan en verhinderd door kwade elementen, waartegen men blijkbaar nog steeds niet op de juiste wijze weet op te treden.

Toch zullen ook wij, oud-R.T.S.ers in Indië blijven volhouden in de hoop en verwachting, dat alles ten goede mag keren en dat daardoor de weg zal worden opengelegd voor de velen, die na hun Boskoopse studietijd een toekomst in Indië willen zoeken.

Ik ben er van overtuigd, dat de school en de vereniging „Arboricultura” onze toekomstige werkers in deze gewesten van groot nut kunnen zijn. Van harte wens ik, dat school en vereniging mogen blijven bloeien tot in lengte van dagen!

Onderneming „Dajeuh Manggoeng” Garoet, 12 November 1948.

P. VAN DER WEYDEN.

(Vertegenwoordiger „Arboricultura” voor West Java)